

junij 2023

Leto 2023

Mediteran

1. junij 2023, četrtek

Pythagorio, Samos

Vesna je precej prehlajena in precej počiva. Ali pa je to spet problem z ledvicami, kaj pa vem. Nobene želje nimava po premiku iz marine, čeprav je vreme lepo in poletno toplo. Tudi turistov je že ogromno. Pythagorio je precej poln in težko si predstavljam, kako bo to v glavni sezoni. Boljše taverne so že sedaj zasedene do zadnje mize.

Jaz sem danes cel dan preždel v podpalubju in nalagal silne količine softvera na novo mašincó. Nekaj je narejenega, me pa čaka še precej testiranja in trimanja, preden bo zadeva bullet proof, da jo bom lahko vzel v roke sredi morja in naredil, kar narediti bom moral. Brez, da bi se kaj kje zataknilo.

Nocoj naju Marko ni videl. Ampak. Jutri je nov dan. Jutri grem najprej na sprehod in jutranjo kavico, kupim toplomer (ja, tudi ta nama je crknii!), da si bova lahko izmerila vročino, če bo potreba in preverim, če imajo v čendleriji že rakete. In šele potem nadaljujem za mašincó...

pogled na Pythagorio

2. junij 2023, petek

Pythagorio, Samos

Sredi dneva je bila moja mašincá operativna. Na 95%. Nekaj zadev se bo sigurno še pokazalo kasneje in jih bom sproti urejal. Ampak v glavnem sem jo poštilal. Čas za sprehod do vasice. Vesna ne gre z mano, preslaba je še. Celo noč ni kaj dosti spala in kuhala jo je vročina.

Timing sprehoda sem lepo naštilal. Po suhem sem prišel do lekarne, kupil nekaj arcnij za Vesno, se ustavil v čendlariji le toliko, da sem izvedel, da jim hitra pošta v enem tednu naročene robe še ni dostavila (ipak smo v Grčiji in to ni presenetljiva novica) in ... je začelo deževati. Pa sem se usedel v do zadnje mize zaseden kafič, naročil kavico in čakal. In čakal. Dež ni ponehal. Na radarju je bilo jasno, da bo ponehal še pozno popoldan. In po krajšem predahu spet začel. Pa je bilo po kavici na vrsti pивce, pa malica, pa pивce, pa ... Dokler ob petih popoldan le ni nehalo deževati, da sem lahko prišel suh domov.

In suh odšel kasneje do Marka, da bi tam pričakal večerni dež. Ki spet ni in ni hotel na hitro miniti. No, tu sem bil v družbi pipice in spet ni bilo panike. Nenad in Sanja sta srečanje odpovedala. Ona dva nista imela takega timinga in bi morala hoditi po dežju. Njuna barka je na drugem koncu marine. Ob desetih zvečer, ko je dež za trenutek prekinil svoj pohod, pa je bilo res že malo pozno.

Še malo o planih. Danes bi po planu morala izpluti. Pa nisva. Jasno. V dež ne bova rinila niti, če bi bila Vesna zdrava kot dren. Naslednji možni termin je v ponedeljek. Ampak ... saj se ve, kako je s plani.

večina večerov je bilo preživetih pri Marku

3. junij 2023, sobota

Pythagorio, Samos

Ponoči je mirno deževalo, jutro je oblačno, popoldan začne pripekati sonce. Poletje se vrača. Vesna je tudi že precej dobro.

Pythagorio slovi po antičnem vodovodu, ki so ga zvrtili skozi hrib. Skoraj tako naporno delo, kot so ga imeli vrli Grki šest stoletij pred našim štetjem, imam danes sam, ko razkopavam cevi v kopalnici. Na koncu najdem kapljanje iz intake pumpe za sekret. Zamenjam tesnilo in to je v redu. Potem kaplja iz filtra (takole, ena kapljica na minuto). Grem v čendlerijo in kupim nov filter (in rakete - danes so jih že imeli) in ko filter hočem zamenjat, ugotovim, da je stari čisto OK, le slabo je bila zategnjena objemka. Pa sem spet nekaj investiral v znanost. In dodatno napolnil bunker z rezervnimi deli na zalogo, ki jih je bilo že sedaj preveč (ker itak ne vem, kaj vse imam). Kakorkoli, to je poštimano. Simpl. Simpl od devetih zjutraj do štirih popoldan. Res simpl se je z mojim vampom plaziti pod umivalnikom in (da sploh pridem zraven in vidim kaj je narobe) razmontirati celotni drekovod, ki potem kaplja in curlja na glavo. Počasi mi postaja jasno, zakaj bo AI nazadnje zamenjala vodoinštalaterje.

Tako, sedaj sva pa res že pripravljena na izplutje. Ampak, jutri še ne. Jutri izplujejo sosedje (če jim bo Juri danes popoldan naštimal sončne panele in bum). Da bi na isti dan izpluli dve barki, bi bil pa res prevelik šok za naše vrle marinerote. In šok bi tudi bil, če bi izplula v ponedeljek, ko imajo Grki praznik. Da bi na praznični dan kasirali za privez seveda ne gre in pika.

Popoldan sva v turški oštariji na rivi Pythagoria, zvečer sva pri Marku. In tam izveva, da je sosedom Juri vse naštimal, a je pri tem pozabil na konzolo za pritrditev life rafta (ki ga ima pri sebi že nekaj mesecev za mušter). Ah-ja, majstori...

ostanke kotletoev dobila maringna kučka... ostalo ni nič :)

v Pythagorio obratuje od letos dalje tudi manjša turška oštarija, vendar z grškimi cenami

4. junij 2023, nedelja**Pythagorio, Samos**

Danes sem veliko naredil. Celotno barko sem prebarval. Namesto blede oranžne barve je po novem bela. Projekt barvanja mi je vzel slabo uro časa. Sledil je projekt oljenja teaka na palubi, druga roka. Rezultatov prve roke se skoraj ne vidi več. Les je bil tako žejen olja, da ga je takoj popil.

Vesna je oprala nekaj žeht. Hja, pri dva in pol kilogramskem pralnem stroju in vročem vremenu je žeht hitro veliko. A ker voda in elektrika nista problem, je rešitev enostavna.

Sosedi naj bi danes izpluli. Ampak, ko se zbudim, še ni dokončano. Juri pride ob devetih in dela. Toliko, da bodo lahko izpluli. Ostalo dobijo na enem izmed naslednjih otokov. Bat-ar-ju-šur-ju-vona-sejl-aut-tudej? Če Juri ni prepričan, da bo gotov, kdo bi lahko bil? Britti gre kar na jok. Opoldne na silo prekinejo Jurija v zagonu in mu razložijo, da bodo sami dokončali. Ob dveh izplujejo. Ob sedmih se javijo iz Lipsija.

Damir z Rasa je nazaj. Sedaj je na oblasti drug kapitan (Jasmina iz Izole je zamenjal Tomislav iz Zadra) in kar naenkrat je možno na Rasu piti kavico. Jasno, da to takoj izkoristiva. Pa ni bila kavica...

Zvečer sva pri Marku. Še zadnjič. Če bo vse po planu (hehehe...), potem jutri izplujeva. Družba na poslovlilni večer je pisana in dokaj številna. Prisotna je skoraj cela bivša Juga. Ni kaj, lepo je v tujini klepetati s skoraj domačimi, lepo.

sosednja barka Summertime2 je izplula, čeprav Jurij ni zaključil vseh del... ... polna luna ...

5. junij 2023, ponedeljek**Pythagorio - Marathokambos, Samos**

Danes se bo začelo zares! Tak je plan. Če bo držal, pa še ne vem.

Vendar brez mesa ne greva nikamor. Takoj zjutraj ob desetih se odpravim k mesarju. Kupim ga toliko, da potem zavijem še v čendlerijo, da bi kupil dodatni roštilj. Pa ga nimajo na zalogi, lahko ga pa naročijo. In jaz to počakam. Nekje sredi junija bi potem lahko izplula. Saj, ideja o dodatnem roštilju je zanimiva, čakanje naj pa čisto nič. Ne naročim ga.

Spotoma na povratku iz Pythagoria srečam posadko Amorgosa. Poslovimo se. Z Rasom smo se poslovili že sinoči. Danes sta Damir in Tomislav odpelala na enodnevni izlet v Turčijo. Po nafto. Pri 15 tonah (samo do polovice bodo napolnili tanke) prišparata ducat evrskih jurčkov. In srečam tudi Alitheo. Na šklocnih je. Poleg je njen tender. Tudi na suhem. V obliki kombija. Bravo!

Marino so s prvim januarjem močno podražili. Dnevni privez naju po novem stane 32 evrov. Ker sva lani plačala samo za pet mesecev in morala sedaj doplačati še za dva meseca (po novih cenah), naju je bivanje v povprečju stalo dobrih 7 evrov na dan, vse vključeno. Fair enough.

Meltemi je danes dokaj močan. Pol poti prejadrava s pol genove, drugo polovico odmotorirava točno v veter. Sidrava se pred luko Marathokambos. Čeprav sem najprej mislil preveriti tender in motor, sem si premislil. Naj bo malo počitka pred kafiči in tavernami! Morda se jutri odpravim po jutranji burek. Končno bova spala tako, kot se spodobi. Na sidru, sredi morja.

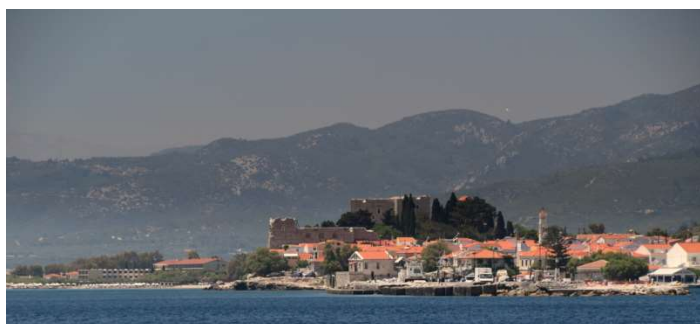

tender (avtodom) za katamaran Alitheo

Mala se je, upam, končno poslovila po skoraj 7 mesecih od marine Samos

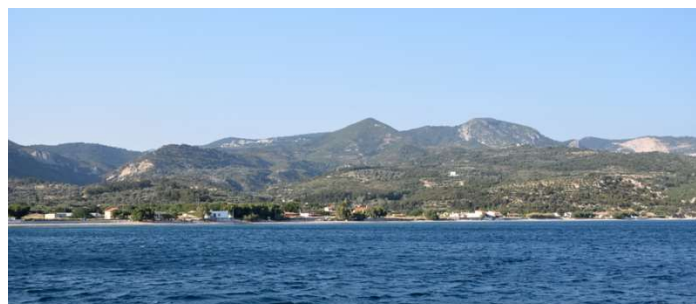
Pythagorio, Samos

malo smo jadrali ....

del poti so naju delfini spremljali

današnje sidrišče pri vasi Marathokambos

6. junij 2023, torek

Marathokambos, Samos - Makronisi, Arki

Lepo sva spala in lepo sva vstala. Na obalo me ne mika niti danes. Po drugi jutranji kavici zato dvigneva jadra in odjadrava z vetrom proti jugu. Kam? Nekam.

In ta nekam je lepo sidrišče za nenaseljenim otočkom Makronisi pri Arkiju. Večino poti prejadrava hitro, prehitro za 36 čoveljsko barko na večje razdalje. Ne verjamem, da bi zdržala teden konstantne hitrosti preko osem vozlov. No, za nekaj ur je to v redu. Vetra je dovolj in podvozje je frišno pobarvano. Vendar, kot je z meltemijem že navada, se vmes slabe pol ure cingava v skoraj čisti bonaci.

Kakorkoli, ob dveh sva sidrana, ob pol treh zakuriva roštilj, ob petih pripravim dingija, ob pol šestih skočim v turkizno modrino in ob osmih zvečer si prižgem pipico. Sezona je odprta!

Večkrat sva že bila v tem zalivu, izven sezone celo sama. Danes ni tako. Trije smo, Mala in dvoje čarteristov. Eni so

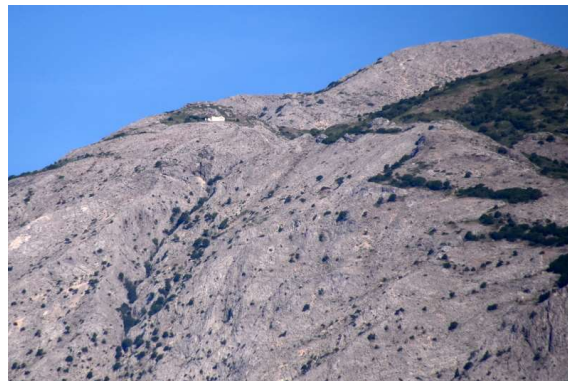

precej glasni. Mladeniči. Na barki vihra francoska zastava.

Orke, ki so naju včeraj spremljale dobršen del poti, so tudi danes tu. No, niso ravno orke, so pa iz iste družine, recimo jim orkini sorodniki. Lepo plešejo okoli barke in prav nič ne izgledajo nevarni. Vsaj ne tako, kot se jih skuša prikazati v medijih. Verjetno zato, ker so novice, ki strašijo ljudi, udarne in prestrašenčki potem o njih razpredajo ob tabornem ognju. Še pomnite, tovariši, kako nas je strašila covidna oblast?

Marathokambos - v marini/portu je videti dosti jamborjev

...na vrhu hriba planinski dom? mogoče kje drugje, v GR pa so cerkvice na takih mestih

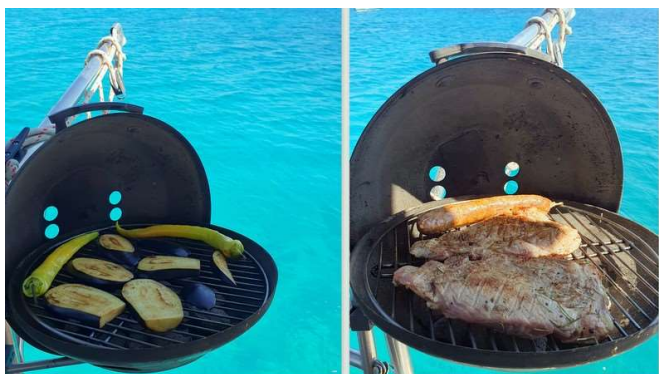
sidrišče na Arkiju

Tonetov letošnji prvi skok v morje (za mene še prehladno, saj ima morje le 21,6C)

večino plovbe smo hitro prejadrali

otvoritev BBQ sezone

7. junij 2023, sreda

Makronisi, Arki - Xerokambos, Leros

Lepa noč, lepo jutro, umirjen meltemi. Napoved je, da ga bo jutri precej manj, torej greva danes čim dlje proti jugu. Najprej gre lepo, potem slabo in na koncu sploh ne gre več. Vsaj ne na veter. Plovbo močno skrajšava in se ustaviva na pol poti, na jugu Lerosa. Motorirava lahko tudi jutri in zaliv Xerokambos je čisto spodoben za prespati.

Spet naju spremljajo orke (ali nekaj takega). To je sedaj že kar stalnica. Rib ne loviva, najbrž zato, ker na laksu nimava obešene vabe. Vesna, ki je zadolžena za pripravo najmanj dveh toplih obrokov na dan (in jih tudi vedno pripravi med plovbo) tudi ni preveč zainteresirana za ribolov. Ko imava pa še toliko mesa, pravi.

Sicer se pa tradicionalno v prečudovitih zalivih popravlja barko. Tako je bilo že včeraj, tako je tudi danes. Rezervni stainer (filter smeti pred vodno črpalko), ki sem ga kupil (in potem ugotovil, da je stari še dober), je bil kot dodatni rezervni del na Mali vsega skupaj tri dni. Včeraj sem z njim zamenjal tistega pred bilge pumpo.

Danes sva med motoriranjem hotela narediti vodo, pa ni delala pumpa. Ko sem se spravil k popravilu, sem najprej polomil konektor na pred-pumpi in potem ugotovil, da s to pumpo ni nič narobe (vodni filter sem tudi menjal danes in ga slabo vstavil v ohišje). Ampak. S polomljenim konektorjem je pa tudi s pumpo nekaj narobe, jasno. Pa sem iz nekaj rabljenih rezervnih delov sestavil novo pumpo, jo zmontiral, preizkusil. In ko je vse spet delalo, našel rezervni konektor za staro pumpo, sic!

Prečudoviti zalivi očitno niso zame. Jutri planiram nek zanemarjen zaliv ali smrdljivo luko. Res bi rad imel dan pavze pri servisiranju.

sidrišče Xerokambos na otoku Leros

sidrišče Xerokambos na otoku Leros

8. junij 2023, četrtek

Xerokambos, Leros - Kamari, Kos

Korelacija vala in vetra ni bila ugodna, še manj prijetna. Pravzaprav je bila zelo neprijetna. Lahko bi upravičeno rekli zoprna. Skoraj popolno brezvetrije in val z boka. Tako je bilo na sidrišču in tako je na plovbi. Na sidrišču je bila tišina, med plovbo ni. Pa ne zato, ker bi veter delal hrup okoli ušes. Na začetku. Kasneje hrup vetra le zamenja hrup motorja in Mala v 4-5 Bf polkrme leti kot smeta sekira.

Ampak. Hrupu vetra se pridružil še hrup alarma. Ajooo! Bilge pumpa se je vključila (evo, pa je preverjena tudi ta v realni situaciji). Snela se je cev pred bojlerjem in pod podnice je vrla nova pumpa za sladko vodo načrpala slabih 300 litrov vode. In potem je bilge pumpa nekaj tega tudi izčrpala v morje. Preostanek pa bor mašinska pumpa na sidrišču. In kar ta ni zmogla, še goba v mojih rokah, sic. Popoldan je tako minil v zanimaciji, ki najlepše pristaja prečudovitemu zalivu z nebeško lepo kristalno čisto turkizno vodo vse naokoli.

Med potjo sva ustekleničila pitno vodo in v tank nalila dobrih sto litrov vode (da jih je potem lahko pumpa, verjetno s pomočjo AI, prečrpala pod rebra). Tako genset, kot watermaker sta svoje poslanstvo danes opravila brez pripombe. In ne samo to. Tudi bilge pumpa je delovala brezhibno. Le, da me slednje (da je imela motiv za delovanje) pretirano ne veseli.

Kakorkoli, nisva zavila v smrdljivo luko in zato se nisva izneverila tradiciji. To je pa tudi nekaj.

zaliv Kamari na Kosu

9. junij 2023, petek

Kamari, Kos - Panormitis, Simi

Gledam cene diesla. V Grčiji stane (povprečno) 1,53 evra, na Cipru 1,39 evra, v Turčiji 0,85 evra in v Libanonu 0,65 evra. Hmm... le kje bi ga natočila? Do Cipra je enostavno priti, vstop v Turčijo zaračunajo nekaj penizov, v Libanonu se pa nihče ne javi, da bi povedal, ali sploh imajo kak tranzitni privez na voljo.

Javi se pa Jorgos na Rodosu. Za naju ima vedno kakšno mesto prosto v Mandrakiju. Ampak, dopoldan je bilo brezvetrje in prepozno sva se odsidrala. Tako sva na sredi poti ugotovila, da ne prispeva ob spodobni uri. Morda greva jutri, danes bova prespala pred samostanom na Simiju. Upam, da ta zaliv ni prečudovit in da si Jorgos jutri ne premisli...

V roku dveh minut nas je vplulo pet in pet se nas je hkrati sidralo v ne prav razkošno velikem zalivu. Pa smo se vseeno lepo zvrstili. Res pa je tudi, da je bil do prihoda naše četice relativno prazen. In tudi kasneje ni sprejel dodatnih gostov. Kakorkoli, na Jadranu bi v tak zaliv postavili 50 (ali več) boj.

Dingi v vodo in na obalo. Po frišen kruhek v samostansko pekarno in na pivec v samostansko taverno. Le kaj bi brez samostanov? Pa nisem dobil kruha, wood oven bakery je odprta samo dopoldan. In namesto pivca sem si privoščil frape in burek. Frape v plastičnem lončku s plastično slamico. Za cerkveni kafič Pr'Popu očitno ne veljajo isti zakoni, kot za ostale Grke.

Za čudo na barki vse špila še tudi zvečer, celo bencina za izlet na obalo je bilo dovolj v tanku motorčka še od lanskega leta. Očitno je z lepoto tega zaliva res nekaj narobe.

Panormitis Simi

v edini restavraciji Panormitisa pozno popoldne nobenih gostov (oštarija poprečna)

precejšnja gužva v Panormitisu

kalinihta

10. junij 2023, sobota

Panormitis, Simi - Mandraki, Rodos

Jorgos je našel mesto za naju. Cena 15 evrov v centru Rodosa se mi zdi zelo v redu. Še posebej v primerjavi s cenami v Libanonu. Ja, po neskončnem brezuspešnem pisarjenju na različne naslove, je Vesna poklicala na telefonsko številko, ki ji jo je poslal Felix Maritime (tisti Felix, ki je agent tudi za Egipt). Preko Viber Out je bila veza odlična. Končno je komunikacija stekla. Felix hoče za papirologijo 950 dolarčkov, ATCL 700 dolarčkov in prestižni Movenpick 650 USD (plus other expenses). Vse je out of mind! Nekaj časa se glihava, potem na oni strani obupajo in ne odgovarjajo več. Hmmm... Iti v Libanon ali ne iti? Ipak je ta astronomska cena le tretjina cene ljubljanske turistične agencije za isto uslugo. Prespati bova morala.

Sva se pa zato uspešno sklirala ven iz Grčije. Z malo humorja, kot običajno na južnem Balkanu. Carinica je najprej hotela vedeti, ali je Slovenija v juropijen-kingdom (hehehe, to poznamo še iz Pargosa, leta 2008), potem ji ni bilo jasno, kje sva vstopila v Grčijo, če imava Tepai za junij (barka je v Grčiji že od lani), pa kam greva (če ne greva v Turčijo, a se da še kam drugam?), zakaj nimava Transit Loga (ker sva EU flagged boat in imava Tepai, hja...), pa še nekaj podobnih neumnosti. Res si nisem vseh zapomnil, preveč jih je bilo. Potem pove, da itak morava najprej na immigration. In ko se od tam vrneva čez pet minut, je vse najine odgovore itak že pozabila in je spraševala ponovno. A-ja-ja-jaaaah! S pretirano inteligenco se ta državna uradnica res ne more pohvaliti. Vsaj na immigration in port authorities so bile punce v redu.

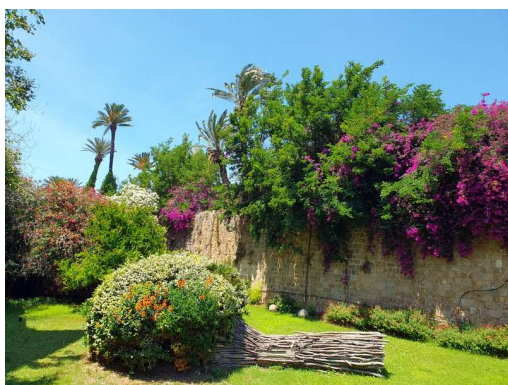
Vse to naju je tako utrudilo, da sva najprej zavila v taverno Blue Lagoon, po domače Pr'Pirat, poleg 9D kina. Na kosilo in predvsem na pijačo. Veliko točeno pivo. Nekajkrat. Velikokrat. Žeja je res huda reč. Šele zvečer je na vrsto prišlo točenje vode in polnjenje baterij. Ter obvezen šoping hrane. In ko bila barka odžežana, sva se ponovno morala odžežat še midva. Tokrat Pr'Šipcu na nekaj mezejčkih in nekaj pivcih. Cene so visoke, a še vedno sprejemljive. Simi šrimpi (uvoz iz Turčije), na primer, so bili pol cenejši, kot na otoku Simi.

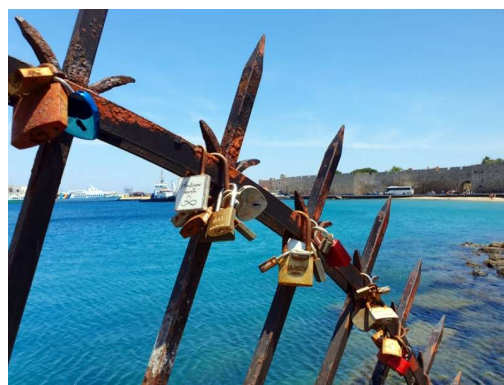
danes privezana čisto na drugem koncu kot običajno - Mandraki Rodos

no, še za kakšno jadrnico bi se še našel prostor

bujno cvetenje in zelenje

tudi tukaj ne gre brez ključavnic

na sidrišču je bilo 7 jadrnic

pivo v kruglu oblike lobanje

11. junij 2023, nedelja

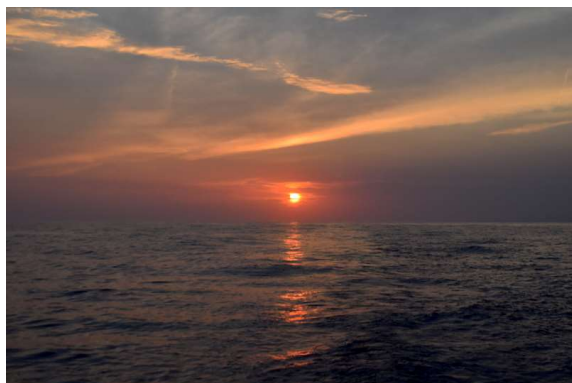
Mandraki, Rodos - Larnaka, Ciper 1.dan

Še pred osmo zjutraj se odveževa in izplujeva. Vetra je na začetku dovolj za počasno jadrnanje samo s prednjim jadrom, čez nekaj ur ga je tudi za to premalo. Zamenja ga motor, ki rjove cel dan in, zdi se, bo rjul še celo noč. Tisti dan, ko sva plovbo skrajšala zaradi snete cevi pri boilerju se nama sedaj maščuje. No, pa tudi vremenska napoved, ki je še pred nekaj dnevi kazala na to, da bo vetra cel teden dovolj, celo preveč, se je spremenila. A to je realnost, na to se ne da vplivati.

Pozno popoldan plujeva mimo grškega Kasteloriza, da loviva EU roaming in opraviva še zadnje surfanje pred pasažo na Ciper. Pomorski promet, ki je bil v okolici Rodosa precej gost, se počasi redči in upam, da bo noč, kar se srečevanja z ladjami tiče, mirna.

Prav veliko se ne dogaja. Večkrat se spomnim carinice od včeraj. Ja, njo bi pa AI z lahkoto zamenjal, v vsesplošno korist. Razen v korist socialnih služb, ki se trudijo zaposliti nezaposljive ljudi. Še največ se dogaja Vesni, ki skrbi za tri obroke dnevno. Vsaj dva sta vedno topla. Več dogajanja pričakujem jutri zvečer, ko se bova približala Cipru in plula ob obali.

Libanon sva že skoraj odpisala. Komunikacija je težka, ljudje na drugi strani so, blago rečeno, čudni. V vsaki marini, ki sva jo kontaktirala, so naju napotili na drugo marino. Dokler se krog ni sklenil. Nikjer nama niti nočejo povedati točne cene. Kar predstavljam si, da bi bila na koncu cena precej višja (od že tako daleč-daleč previsoke). Dežela je namreč revna z okoli deset krat nižjim BDPjem, kot ga ima Slovenija, je pol manjša od Deželice in dodatno tudi s precej teritorija, kamor sploh ne moreva, ker ga nadzirajo lokalne milice. Česa podobnega nisva doživela ravno pogosto. Očitno jim nisva zanimiva. Pa nič. Saj je še veliko drugih destinacij, si misliva. Kakorkoli, na Cipru se odločiva ali zavijeva na jug ali na sever.

12. junij 2023, ponedeljek

Mandraki, Rodos - Larnaka, Ciper 2.dan

Ponoči skoraj nisem spal. Vrstili so se alarmi, eden za drugim. "Dangerous Target" in "No Pilot". Vzrok prvemu so bile ladje, vzroka drugega pa nisem uspel najti. Vsakih deset minut se je ponovil. Malo je pomagalo, da sem razklopil in ponovno sklopil Seataalk, a to najbrž ni bil vzrok, le posledica. Ali pač? Sredi noči, ko vse instrumente potrebujem, ne bom skal napake. Ko je posijalo sonce in bi Vesna lahko prevzela vlogo avtopilota, pa vse skupaj spet čudežno dela.

Uležem se in zadremam. Pa ne za dolgo. Zbudi me Vesnin krik groze, kletvica, da ji ni para. Očitno se je zgodilo nekaj hudega, zato sem v trenutku buden. In res je, nekaj strašnega se je zgodilo. Po dveh dneh lovljenja rib, je na koncu laksa, s plastično ribico v gobcu, modroplavuti tun. Šestdeset centimetrov meri v dolžino in med tremi in štirimi kilogrami tehta. Današnji meni za kosilo se spremeni iz mesnega v ribji. In nekaj naslednjih zajtrkov iz kosmičev v ribji namaz. Krik groze je bil upravičen.

Še vedno je plovba bolj kot ne umirjena, z nekaj residualnega vala, pa ne pretirano mnogo. Poleg ladij srečava dve jadrnici, ki plujeta proti Kastelorizu in v daljavi vidiva ribiče. To je pa tudi vse, kar se nama je dogajalo do Cipra. Vesna bere knjige, jaz rešujem križanke.

Ko sva že skoraj na signalu mobilne telefonije in sonce pade v morje, drugič zapoje rola. Tokrat je nekaj večjega, kajti z muko tuno po dobre četrt ure boja privlečem k barki. Nimava kljuka in jo skupno dvigneva kar na laksu. Pa se že na višini ograjice šment sname. V zadnji sekundi si je rešila glavo. Na srečo nama pusti vabo, sicer z malo zravnanim trnkom, a vseeno. V daljavi so ribiči. Z razlogom. Pravzaprav nisem imel namena loviti, le vabo sem spustil v morje, da se očisti krvi prejšnje ribe. Po novem mi je Vesna tudi to prepovedala. Jutri je zaukazan lovopust.

težka je ribiška

tuna se bori za svoje življenje....

... in ga izgubi ...

dobre 3kg jih ima

po ulovu sledi priprava sveže tune; na azijski način, klasično in na koncu tunin namaz ....

tik po sončnem zahodu se ujame še druga tuna

tokrat je v hudem boju zmagala tuna

13. junij 2023, torek

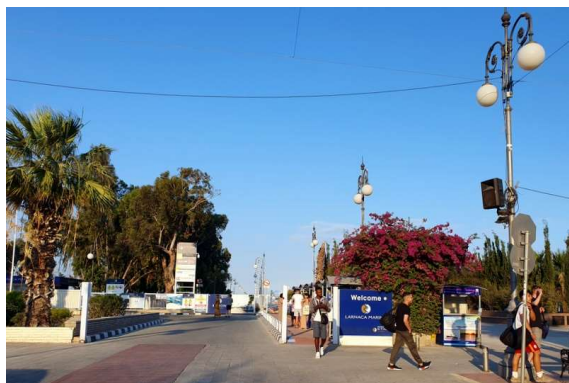
Larnaca, Ciper

Brezvetrje vztraja do dve miljii pred ciljem. Ej, se nekdo dela norca iz mene. Jasno, da pristaneva v močnem bočnem vetru. Pa ni bilo težav niti prvič na t.i. customs docku (zunanji del marinskega valobrana), niti na končni privez po opravljenih vstopnih formalnostih. Mlad marinero je lepo pomagal s štriki. Tudi formalnosti so bile relativno hitro opravljene in predvsem zastonj (za razliko od Libanona!). Zato pa na policiji srečam Libanonce, ki so ravnokar prispeli iz Libanona, in se zmenim, da se jutri dobimo na kavici. Mogoče se bo pa z njihovo pomočjo dalo kaj narediti, čeprav nisem ravno optimist.

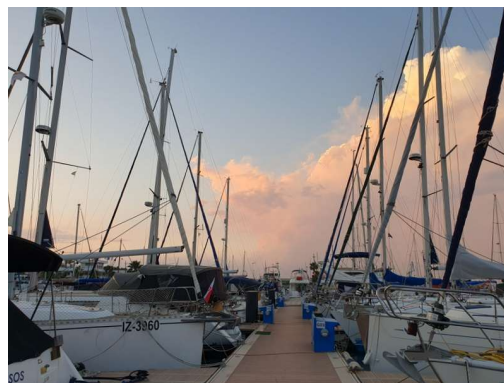
Popoldan greva na sprehod po mestu. Prileže se po dveh dneh plovbe! So pa noge utrujene (neprespale) in volje za hoditi ni neskončno mnogo. Hja, čisto nekaj drugega je pluti single handed po Mediteranu, kjer se stalno (lahko) kaj dogaja v primerjavi s plovo preko oceana, kjer ni ničesar. Razen ork, jasno.

Kakorkoli, kmalu zavijeva na frape in potem v marini še na pivce. Tukaj se zaplete. Pa ne s pivom, niti ne s ceno, še manj z lokacijo in postrežbo. Zaplete se, ker teta kelnerica ne ve, kaj prodaja. Točeno pivo prodajajo na pinte. Ok, kakšne pinte pa imate na Cipru? Cipske, je strumna teta. Ja, seveda so cipske, ampak ali so enake imperialnim ali ameriškim ali morda celo avstralskim? Nobenim, to so avtohtone pinte. In koliko držijo? En liter, izstrelil kot iz topa. Ah, ja...

Ko je kozarec na mizi, se že iz aviona vidi, da ni litrski, vendar teta še kar vztraja pri svojem. Pa vprašam AI-ja, kakšne pinte imajo na Cipru. Valjda AI več ve, kot kelnerica. In mi AI takoj razloži, da imperialne, kar je 20 tekočih unč po 29,57 ml ali 568 ml. Računstvo mu res ne gre najbolje. Morda je AI mesarjev sin, ki kupuje za 100 in prodaja za 200 ter od teh 2% dobro živi. Pomešal je pač imperialne in ameriške tekoče unče (floze po domače), za kar se je potem globoko opravičeval. Se zgodi tudi boljšim od njega...

po 300Nm prispeli v marino Larnaca

finger pontoni

sprehod po promenadi Finikoudes

Larnaka muzej, obzidje

....za Ukrajino....

kilometrsko urejena peščena plaža

ob prihodu v marino je treba najprej v customs dock, ki pa je zelo visok

14. junij 2023, sreda

Larnaka, Ciper

Že včeraj naju je v oči zbudila urejenost in predvsem čistoča Larnake. Kako drugače, kot v Grčiji! Pa isti narod so. Razlika je v tem, da so te tukaj vzgajali Angleži, oni tam so pa prevzeli balkansko (ne)kulturo metanja smeti skozi okno. Predvsem plastike. Papirnate slamice pri tem nič ne pomagajo. Sprožile so le to, da (ker so neuporabne) ljudje namesto frapeja naročajo pivo. Slednje se ne pije po slamici.

Dopoldan se dobiva s Capt. Fadijem iz Libanona. Telefoni pojejo, a več kot sto dolarjev nama ni uspel znižati vstopno izstopnih taks. Kar malo je razočaran, bil je prepričan, da bo glavni danes. Počasi tudi razumem, zakaj so lani Turki spremenili načrte in niso zavili v Libanon, ko so se vračali iz Črnega morja.

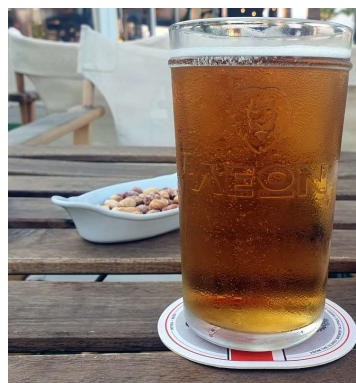
Plan B je Turčija. Spet pojejo telefoni, mejli in vacapi. Nekaj sva ceno znižala, a še vedno ne toliko, kot bi si želela. Vsekakor sva pa na manj kot polovici libanonske. In glede na to, da je življenje v Libanonu drago, v Turčiji pa poceni, sva nekaj le naredila. Če nič drugega, je Vesna med čakanjem na odgovore v marinski pralnici za majhen denar oprala in posušila perilo. In najedla sva se tudi, agente in harbormastre sva gnjavila iz oštarije.

Popoldan Vesna dela, jaz grem naokoli. Do frizerja in v pekarno. Frizer je bil enostaven, pekarna mission impossible. Pričakoval sem, da jih bo veliko, tako kot po Grčiji. Pa jih ni bilo. Po nekaj kilometrih hoje, sem le vprašal strica Gugla za nasvet. In sem sledil njegovim navodilom. In našel pekarno. Trajno zaprto. Pa sem šel do druge. Trajno zaprto. Pa tretja. Trajno zaprto (in razbito). Ena je bila potem odprta, pa kruha niso (več) imeli. Obupam. Kruh kupim v supermarketu (grški stil supermarketa, 5 x 10 m velika svaštarnica s hrano).

google vodi od zaprte do zaprte pekarnice....

pinta Keo, lokalno pivo

15. junij 2023, četrtek

Larnaka, Ciper

Vesna dopoldan uraduje, jaz čistim sidrni vinč. Vroče je! Po temeljitem razstavljanju, čiščenju in ponovnem sestavljanju bobna, se vse skupaj vrti lažje kot prej. No, saj tudi prej je vinč delal v redu, a se je videlo, da se matra. Glede na količino svinjarije med kolesji, niti ni bilo čudno.

Potem preverim Seataalk. Še vedno javlja napako. Lotim se čiščenja vseh kontaktov na kar pošteno razpredeni lajtungi po barki. Na koncu - ni nič bolje. Sic! Tole pa ni več le ena epizoda iz prečudovitega zaliva. Morda napaka izhaja iz katerega od pokvarjenih senzorjev? Kar je seveda povezano z (visokimi) stroški. Nimam druge izbire, kotr da jih odklapljam enega za drugim in opazujem od kod izvira napaka. Ampak, vse te silne senzorje med plovbo potrebujem. Kako naj jih potem odklopim? Preko noči sem odklopil log. Za spanje ga ne potrebujem. Jutri pa dalje.

Danes sva se dokončno odločila, da ne greva v Libanon. Jeziček na tehtnici je premaknilo libanonsko vino. Na večerjo sva namreč zavila v libanonsko restavracijo na rivi, Al Sultan po imenu. Hrana je bila odlična, vino po konkretni ceni pa tako zanič, kot ni niti naše primorsko. Kislo, brez okusa in brez vonja. Podatek, da sva v kozarce z rdečim vinom dala led (da sva vino sploh lahko popila), pove vse. In zakaj že bi potem hodila v Libanon? Tja, kjer nisva zaželena? Kuba sindrom! Kamne lahko gledava tudi drugje. Državlansko vojno pa itak doživiva že, če greva na Kosovo. Le silno opevano nočno življenje je bilo do sedaj motivacija. Po današnji izkušnji pa tudi to ni več. Nočno življenje brez vina? S kokakolo? Hmmm...

Kakorkoli, pred spanjem zavijeva na ouzo (ona) in pivo (on). Danes ni bilo dileme, koliko drži ena pinta piva. Točili so ga po pol litra.

vse turistične agencije vabijo v vinograde in pokašnje v Libanonu; pa sva testirala eno buteljko vina in ... hm, precejeno, zanič okusa; škoda

je bila pa hrana odlična; krožnik raznih mezejev

Tone pa pečena mleta jagnjetina oblike čevapa v pikantni omaki = zelo dobro

zaključek večera z ouzom in pivom v enem od neštetih nočnih lokalov

16. junij 2023, petek

Larnaka, Ciper - Kumkuyu, Turčija

Napovedane jutranje bonace ni bilo, zato je izplutje po zelo ozkem kanalu brez bow thusterja kar malo triki. Pa je šlo brez težav. In namesto planirane ure ali dveh motoriranja lahko takoj jadrava. Še bolje. Ampak. Čepprav je hitrost v 3 bf polkrme idealna za ribolov, ta odpade. Vesna ne pusti. Vsak dan jeva tisto ribo izpred nekaj dni, tudi danes. Dokler je ne pojeva, ribolova ni. Simpl!

Ko obrneva okoli rta, dobiva čisti krmni veter. Le genova je v 4-5 Bf dovolj za povsem spodobno plovbo. Itak pa ne smeva biti prehitra. Samo 130 milj imava pred sabo in ne bi rad prišel preden se marina v Kumkuyu odpre. No, zvečer veter ošibi in v 3 Bf krme se bolj vlečeva, kot kaj drugega. Na koncu otoka pa zamenjam pogon, 1-2 bf krmnih vetrov je res premalo.

Pred Larnako je ves čas na VHF gospa iz izraelske vojske, ki poziva ladje, ki plujejo v njihove teritorialne vode, da se jim javijo. Ne vem sicer, zakaj to lovim, 150 milj sva oddaljena od Izraela. Mah, oni že najbrž vedo, zakaj. Sicer pa loviva tudi Port Said Port Control, ki je oddaljen celo 250 milj, hmmm... Očitno so na Cipru repetitorji, a zakaj? Naju pa zato intervjuja severno ciprska obalna straža. Ko jim razloživa, da je Mala jadrnica in ne tanker so pomirjeni.

masivni pomoli v marini Larnaca

slovo od marine v Larnaci

17. junij 2023, sobota

Kumkuyu, Turčija

Ob desetih sva privezana. Spet je težava jezik. Marinero ne pozna niti besede "mooring" kaj šele kaj drugega. Izgleda, da se bomo pogovarjali preko guglovega translatorja. Počasi nama postaja jasno, zakaj se nočejo pogovarjat preko telefona, ampak striktno pišejo preko WhatsAppa. Na slednjem lahko vključijo prevod v angleščino, na prvem to zaenkrat še ne gre. Internet imava v roamingu, pol giga zastonj, potem je nesramno drag. V marini imava wifi, za naprej bo treba pa v šoping lokalne sim kartice. Vesna gre v ofis, zmeniti se za clear-in. V podpis dobi pogodbo s 139 členi na 21 straneh. Vsako stran mora parafirat. A to ni dovolj. Še jaz moram vse to narediti plus še dva dodatna papirja podpisati. Skupaj 21 + 23 = 44 podpisov. Tako hudo ni bilo niti na Fijiju.

Edina zadeva, ki je tokrat špilala ka-triba je bil lokalni agent. Prišel je in vse uredil tako, kot je rekel. In to rekel je v lepi angleščini, kar je v teh, od instant turistov pozabljenih, krajih izrazita redkost. Na dela prost dan je skupaj zbobnal vse uradnike, da je procedura končana. Policaj je prišel v službo v družbi 4 letne hčerje Asje, ki je bila potem glavna pri žigosanju vseh teh silnih papirjev. Očeta je klicala "baba", mama je bila pa kar po naše - "mama". Agent nama je dal še nekaj dobrih nasvetov in odpeljal v Erdemli v šoping neta. Ni bil pa poceni. Pravzaprav je bil presneto drag. Za turške razmere. Za libanonske pa naravnost zastonj.

Popoldne se v marinskem ofisu zaplete še dodatno. Barka je privezana na pontonu, kjer se dostop možen samo z RFID ključkom. Tega pa ne dobiva. Lahko ga pa kupiva. Saj ne gre za velike denarje, ampak počutiva se ogoljufana. Onemogočen nama je dostop do najine lastnine. Posadka v marini je neomajna: če hočeta nazaj na barko, morata kupiti ključek. Pustili so slab vtis, ne znajo se iti turizma. V igri pa je itak samo nekaj evrov. Počasi mi postaja jasno, zakaj je marina na forumih ocenjena kot "never again". Tudi sam jo bom tako ocenil, ne glede na ogromen bazen, lepe sanitarije in zastonj pranje perila. Posadka brez znanja tujih jezikov je obupna.

Kakorkoli, sklirana sva, simke sva kupila v 20 minut vožnje z dolmušom oddaljenem Erdemliju, za kosilo sva jedla tradicionalno mersinsko jed tantuni in zvečer v ribji restavraciji na plaži pomezila nekaj mezejev. In popila veliko piva. Glavni šov večera je naredil kot miza velik pelikan, ki je priletel z morja nekaj centimetrov nad glavami gostov in pristal sredi taverne. Po relativni velikosti je bil dogodek primerljiv, kot bi A380 pristajal na Brniku.

v marini Kumkuyu - verjetno lastnik dinghija ne bo navdušen po obisku pelikanov

tantuni 2x, 1x ayran, 1x cola, skupaj 4,5 eura; tantuni=meso piščanec ali govedina; na koščke narezano in v velikem voku z začimbami pečeno, dodana zelenjava in zavito v tenko pito (kot palačinka)

Erdemli je večje mesto, polno trgovin, lokalov

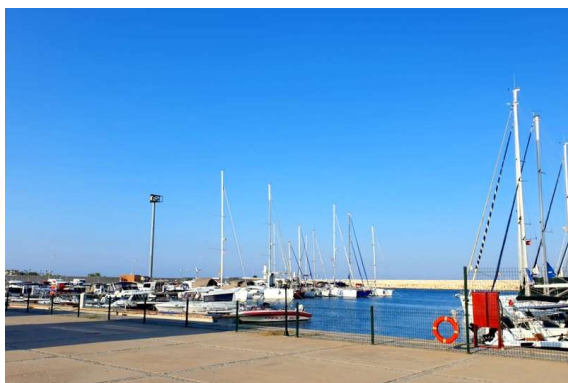
prodaja zelenjave tudi na tak način

neke ruševine nad marino

ogromen stolp, in nešteto stopnic do vrha

marina Kumkuyu

plaža pri marini Kumkuyu je peščena

tudi tukaj so mačke....tri mačke čakajo na ostanke rib

ker je vikend je veliko kopalcev iz bližnjega Mersina

čudoviti pelikan se ljudi ne boji .... tudi premakne se ne, ko greš mimo

večkrat sva ga videla leteti, razpon njegovih kril je vsaj 1 meter

18. junij 2023, nedelja

Kumkuyu, Turčija

Ponoči je bilo prijetno hladno, zato jutro izkoristiva za delo. Kasneje se začne segrevati. Vsako uro je topleje in popoldne je že tako vroče, da ni biti za na barki v marini.

Greva naokoli. A kam? Marina je sredi ničesar. No, malo bolje je vendar, kot na Samosu. tam je v marini samo kafič Pr'Marku. Tukaj je ena ribja restavracija v marini in še ena enaka pred marino. Na cesti proti Mersinu so tudi restavracije vsakih nekaj sto metrov. Vendar! Tiste ob cesti so vse po vrsti alkohol frei. V eni izmed njih pojeva tantuni z ... ajranom.

In potem po bližnjici v birtijo pred marino na pivo. Pr'Pelikanu sva jo poimenovala. Z razlogom. Pelikani so tukaj vedno prisotni. Očitno jih oštir futra z ribami, ki jih gosti ne pojedjo. Zvečer se je toliko ohladilo, da je prav prijetno posedati na terasi in klepetati po telefonu. Jutri zapuščava to marino.

pogled na marino Kumkuyu

pogled na marino Kumkuyu

Kumkuyu marina

19. junij 2023, ponedeljek

Kumkuyu - Mersin, Turčija

Ko se zbudiva, se odveževa in izplujeva. Do dvanajstih je napovedano brezvetrje. Kasneje bi sicer imela veter, a se ne odločiva za jadranje na tej kratki razdalji dvajsetih milj. Dva razloga sta: med plovbo bi imela veliko vala od zadaj in pri privezovanju veter. In pri tej ceni nafte...

Prvi vtis o marini je v redu. Taka je, kot je bila prejšnja, le da je precej cenejša in da je postavljena v center dogajanja (kar za Kumkuyu težko rečem). Tokratna pogodba z marino ima 188 členov, je pa vsaj do mene bolj prijazna, kot prejšnja. Ni se mi bilo potrebno podpisovati, Vesna je lahko vse uredila sama.

Če je bilo v Kumkuyu pomanjkanje oštarij, je tukaj ravno obratno. Oštarija do oštarije. Eno malo bolj fensi preveriva. Imenujeva jo Pr'Rojstnem dnevu. Meni je kot telefonski imenik (samo elektronski, da ne bo pomote - tak, s QR kodo na mizi), dve stvari si izbereva in obe sta bili odlični. Vsekakor pa izvirni. Vsaj v primerjavi z Grčijo.

In izvirno je tudi praznovanje rojstnih dni. Oštarija predvaja "Happy Birthday", kelnerji prinesejo slavljenci krono in velik okvir za fotografiranje selfija. Oboje, seveda, z reklamo za oštarijo. Da prijateljice vidijo, kje je treba praznovati. Štiri rojstne dneve sva preživela v času najinega kosila, same gospodične.

Popoldan se jaz zagrizem za računalnik, ponedeljek je. Vesna gre kupit rentiča. Kupit, ja. Cena je, sedaj v sezoni, šestkrat višja, kot na Samosu izven sezone. Za en avtoček se odloči in jutri ga greva iskat. Danes bova raziskovala oštarije na walking distance. Itak pa se ni zanimivo vozit od oštarije do oštarije. Za šoferje rentičev pač velja ničelna toleranca za alkohol. Torej: avto nekje parkiraš, se zapiješ in greš spat.

Zvečer v marinskem kompleksu nešteti oštarij najdeva eno, kjer stane pol litrsko pivo Efes Gold 2,33 evra, Jasno, da jih spijeva osem. Med pivca pa so neenakomerno razporejena. Itak...

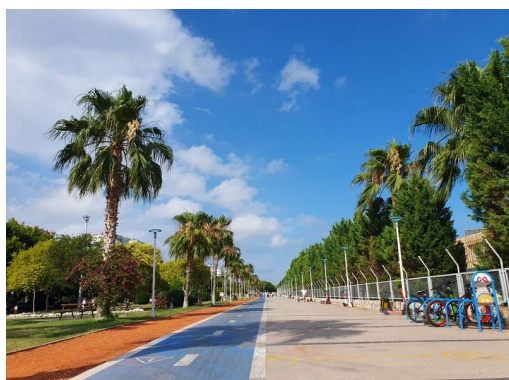
Kakorkoli, prav veliko se nama ne dogaja. Upam, da bo od jutri drugače.

marina Mersin

vsak, ki je imel rojstni dan so mu zavrtili v turškem jeziku vse najboljše, sledi fotkanje s krono in okvirjem

cesta ob morju urejena s kolesarskimi stezami, drevesi, otroškimi igrišči itd...

kipi v obliki konj v parku

drevesa z gostimi vejami nudijo dobro senco pred vročino

odlična hrustljivo mehka govedina z zelenjavo, piščanec s parmezanom ... njami ...

vrtnarji so iskan poklic v Mersinu; kamorkoli pogledaš oblikovana grmovja, drevesa

marina Mersin

masovno se fotkajo pred barkami

naša Mala zgleda kot mega jadrnica zraven mini jadrnice

happy hour pivo

zvečer je zelo živahno, šolske počitnice so se začele v petek

20. junij 2023, torek

Mersin, Turčija

Do treh popoldan delava in pripravljava stvari za na pot. To slednje pomeni, da si pripravljava delovno okolje za na pot. Dva tedna bova z barke in ne bova "na dopustu", v polni bojni opremi pa tudi ne gre frankirati naokoli. Office lite si narediva.

Od treh do petih popoldne jemljeva rentiča. Nekaj sem kriv jaz, ker sem pozabil potni list in sem se sredi poti obrnil in ga šel iskat. Nekaj so krivi pa tudi precej počasni in predvsem birokratski rentakarovci. Hotela sva ga vzeti za deset dni, pa ga takrat ne moreva vrniti. Šest dni ali manj ter trinajst dni ali več. Vmesnih terminov ni. So zaprti. Kurban bayran. Od torka do petka so prazniki, vikend se tako spremeni v podaljšani vikend. Konkretno podaljšan vikend! Le zakaj se v Sloveniji tudi ne praznuje tega praznika? In še diwaliya ter kitajskega novega leta? To so vse pravi prazniki, ne pa naši enodnevni.

Končno avtoček le imava, ne znava ga pa uporabljati. Minili so časi, ko so bili vsi rentiči enaki. Za začetek ne znava izklopiti radia. Nima ga, muzika pa špila. A, če bi bila vsaj muzika, je pa eno blebetanje. Zamenjava celo postajo (skozi ene menije centralnega računalnika), izklopiti ali pa vsaj utišati ga pa ne znava. Ustaviti se je treba in v miru naštudirati kaj in kako. Pa izklopiti je treba ugašanje motorja na križiščih, pa sprogramirati pravi način prestavljanja. In še kaj. In vse to v turščini. Prevajalnik na kameri telefona je v pomoč.

Pa se odpeljeva na večerjo v center mesta. Napaka. Rush hour je in Mersin šteje dva milijona duš. In midva lačna! Veliko oštarij vidiva, a nikjer parkinga. Ko končno lahko parkirava (tam, kjer je prepovedano, a vsi to počno) se spraviva v prvo birtijo, ki nama prekriža pot. In odlično jeva. Jaz sem celo prepričan, da je bil na mizi kralj, po obliki in okusu je ustrezal vratovini na žaru. Vesna je imela govedino, tudi odlično. Itak pa ne veva, kaj sva naročila - s prstom sva pokazala na slikico na telefonu (meniji so povsod elektronski). Le pijeva ne odlično, ker sva z avtom, sic! Pa še Irish pub next door me ves čas draži.

Pred spanjem Vesna opere eno rundo v marinski pralnici. Brezplačno. To je neobičajno, ponekod je pranje skoraj dražje od priveza. Sledi pivce za lahko noč. Tokrat brez preverjanja ali je res, da je happy hour every hour, če naročiš buket po pet ali tri flaške. Sinoči sva vse izvedela. Celo noč sem odtakal...

za 50,33 litrov 95okt.bencina plačala 48,70€

danes spet odlično jedla: mehka govedina na žaru z gobami, špinačo, pire krompirjem, solato itd=8€; govedina na žaru s prilogo 9€ plus dve cocacoli, skupaj 20€ za kosilo v fensi špensi oštariji

štirje kelnerji se prekladajo sem in tja, tukaj ni pomanjkanja gostinskega osebja, pa še zelo se trudijo z vsakim gostom

posebej

trgovina v marinskem okolišu izredno dobro založena, tudi pujsove dobrote po visoki ceni dobiš;

na cesti Mersin-Antalya

športna igrišča...

spomenikov pa seveda polno vsepovsod

21. junij 2023, sreda

Mersin - Antakya/Hatay, Turčija

Pa se odpeljeva. Če sem bi včeraj malo zgrožen nad njihovo vožnjo, je bilo danes že vse v redu. Kako hitro se človek prilagodi! No, res je pa tudi, da sva 95% poti naredila po štiripasovnicah, od tega veliko večino po šestpasovnih avtocestah. Te so plačljive. Samo kako? Neki znaki in podnapisi v turščini sicer so, ne vem pa, kaj pomenijo. Zelena utripajoča luč nad cesto, zapelješ pod njo in to je vse. Rentakarovec napiše na vacap, da je cestninjenje elektronsko in na koncu dobiva račun in ga plačava. Simpl. To je tisto, kar DARS uvaja že celo zadnje tisočletje, pa še zdaj ni uspel tega uvesti.

Najprej si greva pogledat marino v Mandeli, ki je bila najina prva opcija za vstop v Turčijo (ko sva še mislila, da bova sem vstopila iz Libanona). Pa nam je bilo hitro jasno, zakaj je Nedim napisal Vesni, da tukajšnji fant ne ve, kako lahko jadrnica prečka turško mejo. V marini sta dve jadrnici in nekaj manjših gliserčkov. Rezultat: marina je fully booked, ker je bila tako silno poškodovana v potresu. Marina s pontoni, hmmm? Niti ene same praskice ni videti niti na zgradbah ob pomolih. Očitno pričakujejo državno pomoč za prizadete v potresu in glumijo gljivu.

Na kavici v marinskem bifeju si po klepetu z managerjem ogledava na telefonu (le kaj bi brez tega?) kam dalje. Spremeniva načrt in greva ob obali proti jugu. Odlična cesta se kar naenkrat spremeni v pristno perujsko cesto preko Andov. Za pet ali deset kilometrov sva potrebovala skoraj uro. In potem se v trenutku spet razširi in poleg ceste je še kolesarska pot. Brez enega samega kolesarja na 25 kilometrih, ko se konča in sva spet v Andih.

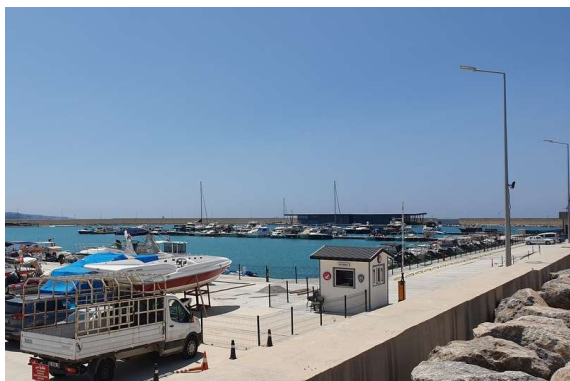
In tam raste drevo. Posebne vrste drevo. Staro je tri tisoč let, zraslo je iz palice, ki jo je v zemljo zabil Musa (ja, tisti Musa iz Tore, pri nas mu rečemo Mojzes). Poleg so oštarije in svaštarnice. In posel cveti. Sledi ogled armenske vasi z armensko cerkvijo in armenskim britofom. Sledovi potresa na cerkvi in pokopališču so zelo vidni, škoda je precejšna.

A to ni nič, res prav nič, v primerjavi s tistim, kar sva videla in doživela za tem! Ovinek za ovinkom je več poškodovanih hiš. Še posebej blokov. In celi predeli so, kjer ni nič. Ruševine so pospravljene. Grozljivo! Izraz "dan po tem" je premil. Mislil sem, da so poročila v medijih prenapihnjena (ker se samo slabe novice dobro prodajajo). Pa niso bila. Antiohijo, staro mesto na bregovih reke Orontes z ikoničnimi cerkvami in mošejami sva si mislila dobro ogledati. Pa si je ne bova. Nekaj mesecev prepozno sva prišla. Antakye praktično ni več. Mesto, velikosti Ljubljane je zradirano z zemljevida sveta.

Tukaj sva planirala prespati, gugl naju je vodil do enega redkih hotelov, ki so bili na karti sploh še označeni. A, ko sva gledala naokoli, sva izgubila vsako upanje (kot tisti, ki so pri Danteju vstopali v pekel), da bo hotel odprt. Plan B je bil 100 km oddaljen (če!) in ura je bila že pozna. Pa sva doživela šok. Hotel je ostal popolnoma nepoškodovan, le v bazen se je zrušila sosednja zgradba in sedaj ni funkcionalen (če je samo to...). Lastnik je Arabec, ki govori dva jezika, ki ju midva ne. Ima pa hči. Ta je učiteljica angleščine. In konvezacija (preko telefona) je stekla brez težav.

Zvečer mi ni za nikamor. Nekako ne morem iti v tej opustošeni deželi kot turist v oštarijo (če sploh najdem delujočo oštarijo), si naročiti bogato večerjo in se zabavati. Ne morem. Ne morem ob pogledu na vse kontejnerje in šotore v okolici, kjer živijo prebivalci porušenih zgradb. Kolikor jih je sploh še ostalo tu. Večina preživelih se je preselila v druge dele Turčije. Vesna skoči do bližnje bencinske črpalke in kupi večerjo. Čips in pivo.

Ta izkušnja je bila ena bolj markantnih v najinem življenju.

marina Mandeli, južno od Iskenderuma

plaža pri marini Mandeli

sredi ničesar se začne kolesarska steza dolga 25km

Mojzes zapičil palico v zemljo in zraslo je velikooooo drevo, ki ga še dandanes občudujemo...

cele šope so tega prodajali, nimam pojma kaj je to ?

ogled muzeja v Vakifli, nekoč živeli Armenci na tem koncu

mesto Hatay/Antakya, niti ena stavba naseljena

veliko je šotorov videti vsepovsod

v tem stilu je vse mesto

ljudje masovno podirajo poškodovane stavbe, čistijo parcele

na googlu najdeva hotel in, ko se voziva po ex mestu s strahom upava, da je hotel delujoč...

najin hotel totalno cel, brez razpoke, uničen le bazen; lastnik arabec očitno ni šparal z materialom pri gradnji

22. junij 2023, četrtek

Antakya/Hatay - Halfeti, Turčija

Po zajtrku se odpeljeva. Kar nekaj časa naju spremljajo porušene zgradbe, potem se to umiri. V Gazientepu o potresu ni ne duha ne sluha. No, skoraj. Stari grad (ki je bil tudi ena izmed stvari, ki bi si jih ogledala) je v razvalinah. In verjetno zaprt za obiskovalce. Zato je pa odprt velik in lepo urejen muzej mozaikov. Vredno ogleda.

Vredno ogleda (in testiranja okusov hrane) je tudi staro mestno jedro. Za malo denarja odlično jeva. In doživiva spet nekaj novega. Ayran draft, točeni ajran. Okus je sicer ajran-kot-ajran - podobno kot je točeno pivo po okusu pivo-kot-pivo. A šov je vseeno bil. Tudi cene ostalega so tukaj pol nižje, kot v turističnih krajih. Najesti se da za en evro. Za primerjavo: v Mersinu za dva, v Grčiji za štiri, v Ljubljani za deset in v Londonu za dvajset. In, roko dam v ogenj, tukaj je za en evro boljše hrana, kot v Londonu za dvajset.

Garažno hišo zapustiva z grenkim priokusom. V (kao nerazviti) Turčiji se pripelješ v garažno hišo brez rampe in ko se odpelješ ti mojster na izhodu le pove ceno, ki jo prebere iz monitorja. Nobenih listkov in nobenih tipkanj po menijih, kot pri nas. Vse je tehnološko za razred boljše, sic! Le kje si (razvita) Slovenija?

Po obvezni baklavi greva naprej. V Mezopotamijo, na reko Evfrat. V soteski Evfrata, ki jo je napolnila reka, ko so ji z jezom otežili izhod v Arabijo, je vasica, ki je bila pred izgradnjo jeza nad vodo in je sedaj pod vodo. No, novokomponovana je spet nad vodo. Zvečer si privoščiva sprehod ob obali. Sprehodiva se tudi preko dveh mostov, ki prečkata rokav jezera. Eden je plavajoči in drugi viseči. Vse za turizem. In za turizem so narejene tudi neštete plavajoče oštarije. V eni se odžejava. Pivce pred spanjem prav godi.

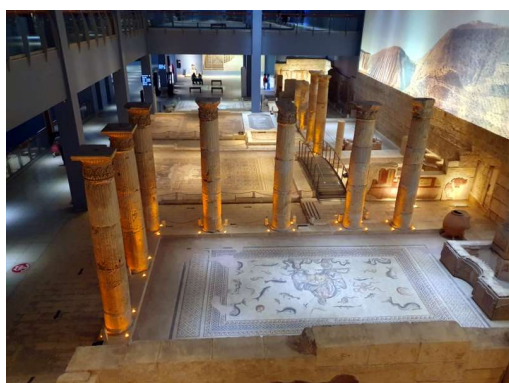
In tako sva prispela v Kurdistan.

...med potjo vidiva večkrat mini vasice s kontejnerji - nadomestilo za domove, ki jih je potres uničil

Gazientepu- karavana pred muzejem mozaika

Zeugma muzej mozaikov je ogromen, vreden obiska

gipsy girl, ikona Zeugma muzeja

Gaziantepu - trdnjava je uničena

Gaziantepu, posnetek iz vrha garaže

draft ayran natočijo v bokalček; penca je kot pri pivu :)

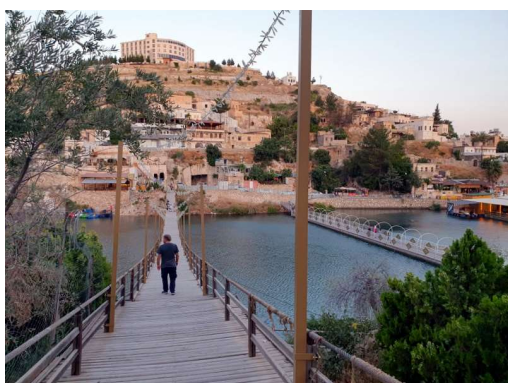
naročiš 4 vrste mesa in dobiš zraven še nešteto prilog....hrana,pijača vse skupaj za 13€

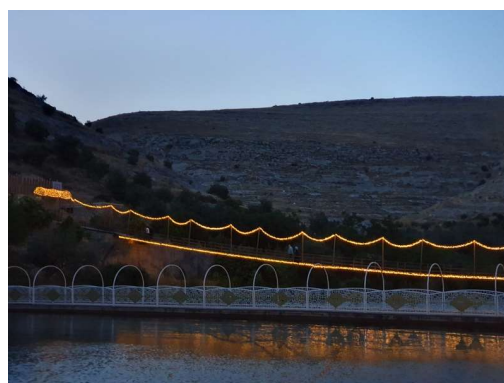
Gaziantepu=tukaj hrana res poceni; 1€ je cca 27 turških lir;

Halfeti, plavajoče oštarije

Halfeti,hoja po visečem mostu

Halfeti, dva mostova, zvečer prižgejo lučke

23. junij 2023, petek

Halfeti - Karadut, Nemrut dag, Turčija

Zajtrk ob desetih dopoldan je dnevni obrok. Današnji ima 21 (z besedo: enaindvajset) hodov. Plus kruh plus čaj. Jasno, da ga ne moreva vsega pojesti. In cena? Manj, kot dve pivi - manj kot šest evrov, torej.

Potem pa na ladjo (a smo pomorci, ali kaj?) in na vožnjo po reki Evfrat. Do trdnjave Rumkale (kale = trdnjava, rum = no ja, rum) in na ogled potopljene džamije, ki ji je nad gladino jezera ostal samo še zgornji del minareta. Jezero ni tu od nekdaj. Obstaja šele nekaj desetletij - zaradi elektrike in namakanja. Lep izlet je bil. Kanjon, po katerem se vije Evfrat je vreden ogleda.

Zapeljeva se do Gobeklitepe. Eden must seejev na tem koncu sveta. Ogled najstarejšega templja na svetu, starega skoraj 10.000 let. Če sem pošten, ni kaj zanimivega za videti - kamni kot kamni. Je pa zanimiv pomen svetišča, ki ga je trenutno izkopanega in danega na ogled vsega skupaj 5%. Ogleda vreden je tudi muzej s sloganom "Zero Point in Time", z Gobeklitepe se je pač začela (znanstvena) arheologija sodobnega človeka. Miti in legende o Atlantidi, vesoljnem potopu ter Denikenovi vesoljčki pač ne štejejo kot zgodovinska dejstva.

Potem poslušava gugla, da naju bi pripeljal na goro Nemrut. Dokler se voziva skozi kraje, kjer so prometni znaki za omejitev hitrosti na natančno 82 km/h ter taki, ki opozarjajo na nevarnost naleta na prašiča, je še nekako znosno. Ko pa naju 40 km daleč vodi po Mezopotamiji od vasi do vasi po ozkih in z ležečimi policaji prepletenih cestah, ga imava dovolj. Do cilja imava še 160 km in popoldne se počasi nagiba v večer. Stvari vzamem v svoje roke, naredim 20 kilometrski ovinek in preostanek poti opraviva po avtocesti. Verjetno je gugl izračunal, da je njegova varianta 100 m krajša od moje, sic!

Prespiva v (tako meni gugl) gorski koči pod goro Nemrut. Precej bazično je, ima pa soba vse, kar potrebujeva. Pa še cena je bazična, 27 evrčkov z zajtrkom res ni veliko. Tudi dobra večerja je poceni, 8 evrov po osebi s pijačo vred. Le, da ima pivo okus po kokakoli...

dan se prične s turškim zajtrkom

nato pa v marino in s turistično ladjico po reki Evfrat

špica turistične ladjice je bila ves čas oblegana s fotografiranjem

trdnjavo Rumkale renovirajo, čez nekaj let bo kot nova

oprema arheologov...zanimivo: pri gladilki piše po turško mala ... očitno ima ime mala še drugačen pomen

reka Evrat

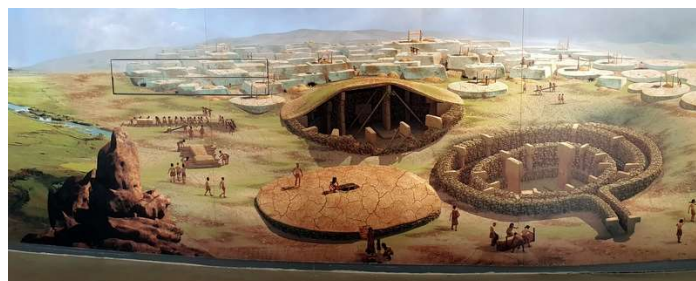
neskončni nasadi pistacije

Gobekli Tepe

oprema arheologov...zanimivo: pri gladilki piše po turško #mala# ... očitno ima ime mala še drugačen pomen

tako naj bi bilo nekoč v Gobekli Tepe

most čez reko Evrat

večerja: jagenjček z zelenjavo, riž, solata ...okusno

24. junij 2023, sobota

Karadut, Nemrut dag - Tatvan, Turčija

Na Nemrut dag se roma, ko se sonce pojavi ali pa, ko gre sonce spat. Sončni zahod včeraj sva izpustila, sončni vzhod danes pa zamudila. Spanje je bilo več vredno. Sva pa ob sedmih zjutraj na poti in malo po osmi uri na vrhu hriba Nemrut. Ves čas ogleda sva sama z bogovi, ki vladajo temu kraju, kar je tudi nekaj vredno. Na dobrih 2000 metrih nad morjem (najini telefoni pokažejo celo 2200 mnm) si je malo narcisoiden vladar Antioh I. dal postaviti grobnico. Niso je sicer še našli, verjamejo pa, da je tukaj. So pa zato na ogled kipi, ki so jih pred 2000 leti postavili njemu v čast. Sami bogovi z Zevsom na čelu in Antioh med njimi.

Nemrut dag je bil v planu za ogled že pred 34 leti, ko smo bili prvič tukaj, pa je zaradi oddaljenosti izpadel iz programa. Želel sem si ga ogledati in želja se mi je letos izpolnila. Ker ni gužve, lahko parkirava kar na zgornjem parkirišču in od tam je le še slabih 150 m višinske razlike do kipov. Hladno je, 14 stopinj in močan veter. Brez tople jope s kapuco bi naju kljub močnemu soncu zelo zeblo. Za primerjavo, popoldan v Diyarbakirju je bilo 37 stopinj.

Po sestopu se v penziončku ustaviva na zajtrk. Ker je bil v ceni sobe, ga ne gre zamuditi. Pa še obilen in dober je bil. Kosila kasneje skoraj nisva potrebovala.

V Diyarbakirju, prestolnici turškega dela Kurdistanu, sva bila skoncentrirana na nekaj znamenitosti (in vožnjo po fusingerici skozi park - ker je gugl tako rekel). Drugo največje obzidje na svetu (največji je Kitajski zid) je točno tako, kot obzidje pač je. Od kulturnih znamenitosti sva pogledala še minaret na štirih stebrih. Pit stop - minaret, kot minaret z majhno deviacijo in nič drugega. Bolj naju je impresioniral sprehod po starem mestnem jedru, kjer je polno ozkih uličic, ki so pokrite in zabasane z množico različne robe. Suk, pač. To je vedno zanimivo. In človek vedno kaj kupi. Vesna se je navdušila nad turško kavo (ki sva jo dobila spotoma na pokušino) in jo je kupila celo vrečko (za pol cene Barcaffaja, jasno).

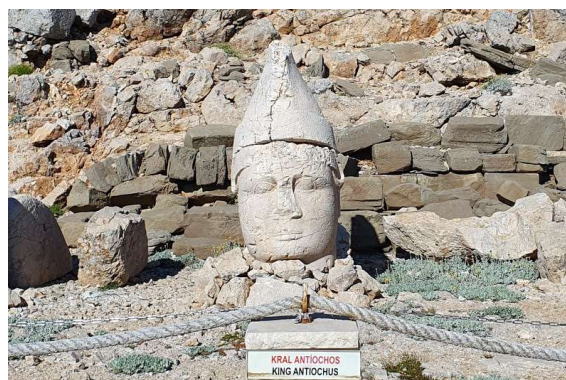
Še ena zadeva je bila v Diyarbakirju, ki sem si jo od nekdaj želel videti. Reka Tigris. Zadnja od štirih antičnih ikoničnih rek (poleg Tigrisa še Evfrat, Jordan in Nil). Ogledava si jo iz enega najstarejših zidanih mostov na svetu, obstaja (malo renoviran) še iz rimskih časov. Vendar sva nad Tigrisom kar malo razočarana, podobno kot sva bila na Jordanom. Bolj je podoben Ljubljanici, kot Donavi. Vsaj sedaj, vsaj tukaj. V Diyarbakirju se po Tigrisu definitivno ne da pluti.

Danes sem v mestu videl tri moške v kratkih hlačah (in čevljih). Vseh moških sem videl nekaj tisoč, za primerjavo. Ne glede na to, da je to muslimanska dežela, je ženskam pri oblačenju lažje, kot moškim. Čisto vseeno je, ali je punca zadekana do oči ali pa se naokoli sprehaja v minici. Nikogar to ne briga, niti ne moti. Moški mora biti pa v dolgih hlačah in čevljih, sic. Komaj čakam, da bom na morju in spet flankiral naokoli v jpankah - na morju je to normalno. Sicer se pa sedaj odpravljava v hribe in bi itak zaradi temperature bil v dolgih hlačah. No, s tem se tolažim.

Kam, torej, naprej? Lahko bi si poiskala hotel in preostanek dneva bluzila po mestu, pa se odločiva drugače. Odpeljeva se do jezera Van, še ene stvari, ki sem si jo od nekdaj želel videti. Slano jezero je največje jezero v Turčiji, leži pa na višini Vršiča, globoko v deželi Kurdiv.

Nemrut dag vzhodni del

Kral Antioch je imel hude ideje kje graditi

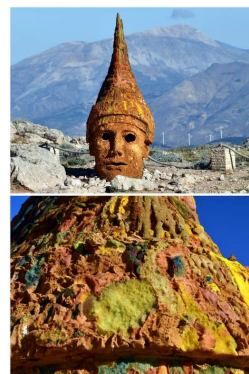
vzhodni del še enkrat

zahodni del hriba

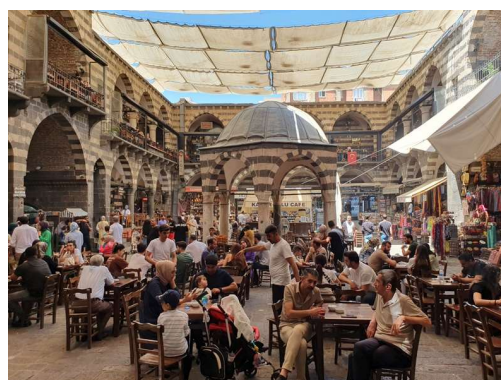
gorske rože....

novodobni kip kar iz purprena ....na vrhu hriba

Diyarbakir, prodaja na cesti; za osvežitev olupljene kumare v ledu, češnje po 20TL,murve in ostalo sadje ...vse po smešnih, za nas, cene

oštarija pri oštariji, stari del mesta Diyarbakir

obzidje v Diyarbarkirju

minaret na štirih stebrih v Diyarbarkirju

reka Tigris čisto druge barve kot Evfrat

desno kamniti most nad reko Tigris

25. junij 2023, nedelja

Tatvan - Van, Turčija

Danes se nama ne mudi z vstajanjem. Po (spet dobrem, tokrat samopostrežnem, zajtrku) se odpeljeva na ogled Nemrut kraterja. Spotoma (meni je to zanimivo) se peljeva mimo zelo dolge (za slovenske pojme) sedežnice z vrhom na okoli 2600 metrih nad morjem. Pozimi se tu smuča, čeprav jezero zaradi močne slanosti skoraj nikoli ne zamrzne. Sicer pa - tudi Bohinjsko jezero ne zamrzne, pa se na Voglu lahko smuča.

Na robu kaldere je izredno lep pogled tako na jezero Van, kot na notranjost kraterja z nekaj manjšimi jezери, od katerih leži največje na 2250 metrih nad morjem in je čudovite modre barve. Lep izlet!

Lep izlet je bi tudi na otoček Akdaman z armensko cerkvico in razvalinami samostana. In plažo, kjer se je namakalo kar nekaj plavalcev. Slano jezero ima 18 stopinj, hmmm... Na otok se lahko pride le z ladjico. In tako sva plula še po jezeru Van! Skoraj tako ikonično jezero, kot je Titicaca v Peruju. No, skoraj - leži dobra dva kilometra bliže morju. In plovilo je v malo boljšem stanju, kot je bilo tisto, ki je izplulo iz Puna. Predvsem pa imajo brhke mladenke (večinoma turške in nekaj iranskih turistk), ki so celo pot plesale na palubi neprimerno lepšo postavo, kot čakate indijanke v Peruju. Špilal je pa lokalni didžej lokalno muziko. Vesna se jim ni pridružila. Bolela jo je noga. Jaz itak ne plešem. No, pa se vrnimo h kulturi. Cerkev je... no, taka, kot pač armenske cerkve so. Stara je dobrih 1000 let in notranja poslikava je v modri barvi, ki je bila v tistem času najdražja barva. Podobno, kot so poslikani manastirji iz istega časa v Srbiji.

Sredi Kurdistana sva in kar nekaj kontrolnih točk je na cestah. Večinoma praznih z napisom kot na hrvaški meji - prost prehod. Dvakrat sva se pa le morala pogovarjati s policaji kontrolerji. Ko te lepo pozdravijo in jim odvrneš do-ju-spik-ingliš pomahajo, da greš naprej. Oni pač ne spikajo ingliš in se nimajo časa ukvarjati z nama, čudakoma.

Prespiva v enem dražjih hotelov s štirimi zvezdicami v centru mesta Van za ceno 33 evrov. Z vključenim zajtrkom in pivom v hladilniku v sobi. Zvečer greva še na sprehod po starem mestu (jasno, da je treba nekaj kupiti) in na večerjo v spodobno restavracijo. Večerja naju stane skoraj toliko kot spanje, najeva in napijeva se pa za dva. In ja, pivo ni imelo okusa po kokakoli.

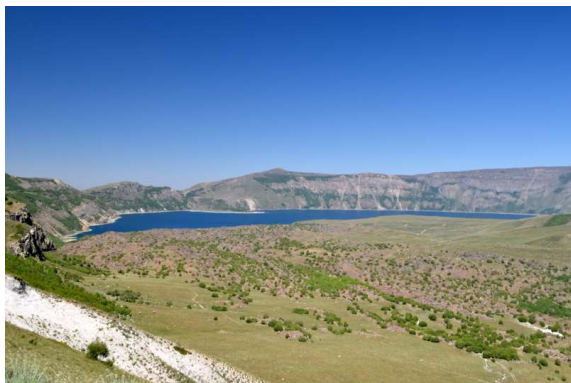

najprej nama je pot zaprla čreda ovc

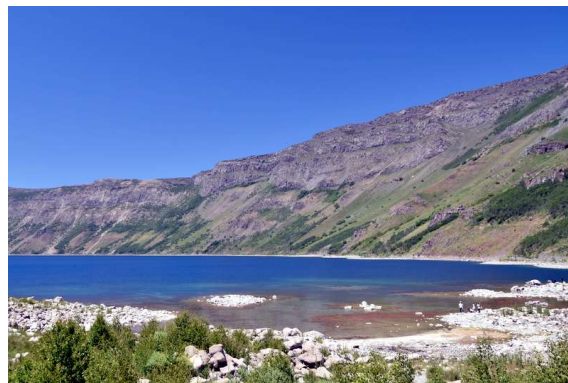

malo kasneje skoraj povozimo želvo pri kosilu

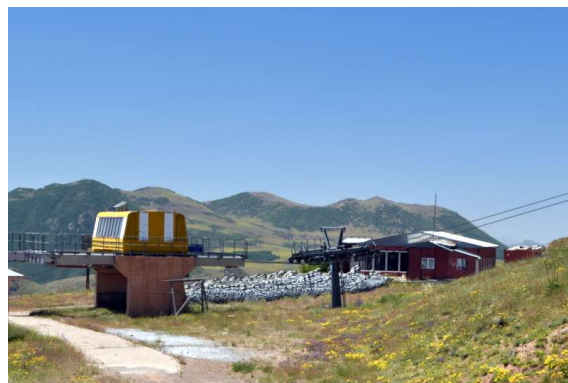
pogled na kratersko jezero

jezero v kraterju, nekateri se celo kopajo

še drugo jezero v kraterju

pozimi obratuje sedežnica

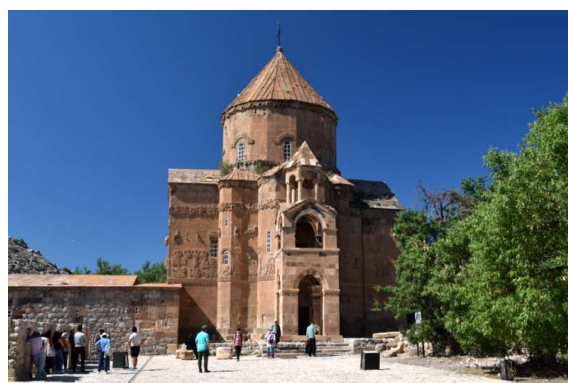
lučica s turističnimi ladjicami, ki vozijo na otoček Akdaman

kopalci na otočku Akdaman

pogled na visoke okolišče gore iz otočka Akdaman

armenska cerkev na otočku Akdaman

cerkev ima polno ornamentov, za tega se nisva mogla zediniti ali je pujsova glava ali ne ?

v armenski cerkvi so zelo slabo ohranjene freske

26. junij 2023, ponedeljek

Van - Dogubayazit, Turčija

Večerja sinoči je bila sicer dobra, a strupena. Vesna je morala že s sprehoda po večerji po hitrem postopku v hotel, jaz sem začel uporabljati tisto intimno sobico ponoči. Intenzivno. Dopoldan se izmenjujema, preskočiva zajtrk in se odpeljeva na ogled trdnjave Van. Impresivna je, gužve popolnoma nobene, a si ne upava na nekajurni sprehod po obzidju na vrhu hriba. Tam najbrž ni veceja za vsakim korakom.

Naslednja atrakcija so slapovi pri kraju Muradiye. Zgodba je podobna. Ogledava sicer si jih, a zelo na kratko. Pa še to samo zato, ker je pri vstopu na ploščad velik znak WC. Jaz sem ga sicer hotel uporabiti, pa sem si v zadnjem trenutku premislil. Ne znam pravilno usmeriti vodnega curka iz riti, da bo končal samo v čučavcu in ne na mojih hlačah.

Cesta, ki vodi tik ob iranski meji je sodobna štiripasovnica skoraj brez prometa. In zelo pogostimi vojaškimi opazovalnimi stolpi. Na sami meji je betonski zid. Janša (in njegov vzornik Trump) bi bila navdušena nad takim razgledom. Pri meni pa je ugled Turčije s to potezo precej padel.

Kakorkoli, pogled na Ararat z višine dobrih 2500 m (in kasneje iz nižine okoli Dogubayazita je podobno veličasten kot pogled na Kilimanjaro iz Kenijskih ravnin.

V hotelu sva ob treh popoldan in ga jaz ne zapustim več, Vesna pa samo toliko, da gre v bližnji market po nekaj suhe hrane. Danes bodo za večerjo bobi palčke in toplo pivo z dvema okusoma. Z okusom po čaju in okusom po probiotičnem prašku. Na vrata sobnega veceja sva obesila urnik, ki določa, kdaj lahko kdo zaseda straniščno školjko.

trdnjava Van

trdnjava Van

slapovi Muradiye

viseči most pri slapovih Muradiye

vulkanska pokrajina med potjo do Dogubayazit

betonski zid na meji z Iranom

Aratat , 5165m - najvišji vrh v Turčiji; mesto Dogubayazit je na 1625nm

sončni zahod, okoliški hribi Dogubayazita

zanimiv dodatek v avtu kam zatakneš mobilni

27. junij 2023, torek

Dogubayazit - Kars, Turčija

Jaz sem danes malo bolje, Vesna še ne. Vseeno se odločiva, da ne preživiva še enega dneva v tem hotelu in da poskusiva z nadaljevanjem. Če bo prehudo, se še vedno lahko v vrneva po hitrem postopku nazaj v svojo sobo. Kasneje se je izkazalo, da ni bilo prehudo.

Najprej si ogledava palačo iz otomanskih časov. Je v čakalni vrsti za vpis na seznam svetovne kulturne dediščine. Mislim, da z razlogom. Takoj poleg je utrdba, stara 3000 let, ki lepo kaže, da je bilo to področje pomembna trgovska pot že v antiki. Vse skupaj pa se nahaja pod mogočno goro Ararat.

Malo naprej je atrakcija v novozelandskem stilu. Povezana je z židovsko vero, jasno. Nek nešolan arheolog je hotel malo zaslužiti in je pripravil zgodbo, da je našel ostanke Noetove barke. Jasno, tako kot je Noe del mita, je tudi njegova barka in tukaj predstavljeni ostanki so čisto navadna skalna formacija malo bolj nenavadne oblike. Ja, in nahaja se na Araratu sosednjem hribu, dobrih 3000 m pod namišljeno tedanjo gladino vode.

Do izhodišča za pohode na Ararat vodi 13 km dolga, strma in vijugasta makadamska cesta. Zavila sicer sva nanjo, pa se tudi takoj obrnila. Najin avto bi razpadel že po enem kilometru.

Ne vem, če je bilo 5% poti (razen v mestih, seveda) prevoženih drugače, kot po avtocestah. Na vzhodu države so tudi precej prazne. Kar se tiče avtomobilov. Ne pa tudi, kar se tiče ostalih udeležencev prometa. Recimo pastirjev. S čredo krav ali ovac. Njihovi očetje in njih očetje so hodili tu, ko še cest ni bilo, kaj šele avtocest. Le zakaj ne bi še oni? Redki avtomobili morajo pač počakati, da se čreda sprehodi mimo. Včasih zelo blizu avtomobila. Danes je le malo manjkalo, da bi nas krava popraskala z rogovi. Le kako bi na Europcaru odreagirali, ko bi jim zatrdil, da nisem kriv, ker sem stal na avtocesti, ko me je napadla krava in mi potem ni hotela izročiti kupončka trdeč, da sem jo jaz oviral pri paši. Hja...

Počasi zapuščava Kurdistan. Če sva se včeraj vozila tik ob iranski meji, se danes voziva tik ob armenski. Pokrajina je (za moje oči) čudovito pisana. Barvita. Rdeče, rumene, rjave, črne kamnine in zelena trava. Dreves ni. Višina je ves čas malo manj kot 2000 metrov. Je pa to bolj kot ne ravnina s hribi v okolici. Le enkrat se spustiva pod 1000 metrov, v mesto Iğdir, da Vesna skoči v Migros supermarket. Ima namreč njihovo kartico zvestobe.

Prehranjevanje je danes sestavljeno iz bobi palčk. Dokler ne prebereva navodil, priloženih tabletam proti driski, ki jih je Vesna tudi kupila v Iğdirju. Potem se prehrana spremeni digitalno. V navodilih lepo piše, da je potrebno upoštevati pravilno prehrano, če želiva, da bo zdravilo delovalo. Nujno se je izogibati surove zelenjave in jesti samo na žaru pečeno meso. Končno zdravilo, ki bo rešilo vse najine tegobe.

Ishak Pasa Sarayı (Shakpasha palace)

Ishak Pasa Sarayı (Shakpasha palace)

Ishak Pasa Sarayi (Shakpasha palace)

Ishak Pasa Sarayi (Shakpasha palace)

stari Beyazit grad (Dogubayazit Kalesi)

Noetove barke nisem videla, sem pa opazovala mojstra pri striženju ovac.... ovca je bila čisto na miru, tudi trznila ni

Noetova barka? kaj pa vem ....

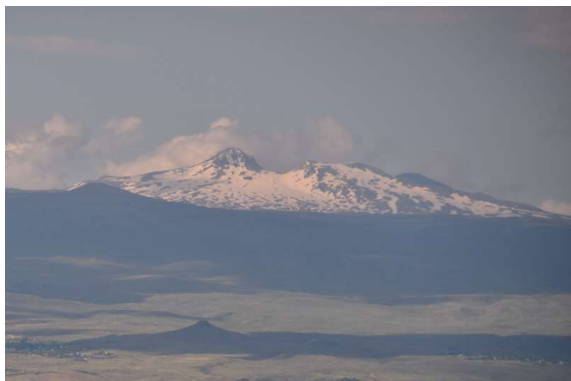
sva hotela iti do izhodišča za ture, pa naju je minila makedamska cesta

rdečkaste kamnine; celo rečica je bila čisto rdeča

zeleno mestece v dolini

od daleč: gora v Armeniji

očka in sinček sta gnala čredo krav, 20cm mimo našega avtomobila

28. junij 2023, sreda

Kars - Hopa, Turčija

Vsak dan sva boljše. Danes jaz nisem več izpustil zajtrka, Vesna se ga je pa še vedno le dotaknila. Oba še vedno pijeja probiotik, Vesna dodatno je še zdravila proti driski. Do večera poje celotno dozo in izgleda, da bo jutri popolnoma v redu tudi ona. Danes se oba za vsak slučaj drživa predpisane diete in jeva samo pečeno meso. No, Vesna pod izrazom meso razume tudi ribe. Za kosilo ima postrv.

Tako v Karsu, kot v Ardahanu med potjo, se voziva preko mlak krvi. Ovce so ga danes nasrkale, goske in krave se pa mirno sprehajajo naokoli. Prvi dan Kurban bajrama je, praznika, kjer se tradicionalno speče ovco. Kurban bajram je praznik, ki traja več dni, podobno kot Velika noč pri nas, le (se mi zdi) da je manj versko obarvan in bolj namenjen druženju z družino in prijatelji, kot naša različica. V Hopi zvečer ni bilo opaziti, da je praznik, razen manjšega ognjemeta na obali.

Kakorkoli, po zajtrku takoj na ogleda. Danes jih je bilo kar nekaj, eni boljši, drugi slabši. Najprej na lokalni grad v Karsu. Tu sva hkrati z door keeperjem. Ampak, kamni kot kamni. Potem je na sporedu grad v Ardahanu. Hja, spet kamni kot kamni.

Še najbolj naju je navdušila Univerza Ardahan, ki je zgrajena na planoti na višini blizu 2000 metrov. Velike predavalnice in lični stolpički kampusa. In nič drugega kilometre naokoli. No, razen džamije.

Iz avtoceste po vzhodno turškem višavju zavijeva na dvopasovnico za Hopo. Pokrajina se spremeni. Kar naenkrat se znajdeva v ozkih dolinah s strmimi bregovi in visokimi vrhovi na vsaki strani. Z reko v soteski na dnu. Z 2500 metrov višine se spustiva v vukojebine na vsega 200 metrih nad morjem. Temperatura se dvigne iz 16 stopinj na 31 stopinj. Nekje na 1000 metrih vklopiva klimo.

Na nekaj točkah se ustaviva, narediva fotko ali dve in nadaljujema pot. Lepo je, a v Logarski dolini je lepše.

Malo daljše bivanje si omisliva v Artvinu, na sotočju umetnih jezer. Tam je največji spomenik Ataturku na svetu. Tako piše. Ne piše pa, da spomenikov Ataturku izven Turčije ni. Verjetno se je Tuđman svoje retorike učil pri Turkih. Sva pa za obisk leta 2012 odprtega in sedaj že zaprtega ter zanemarjenega spomenika potrebovala precej časa. Kar nisva mogla verjeti guglu, da je res, kjer pravi, naj greva. Cesta je neskončno razlupana, neskončno strma in neskončno ozka. Za mene. Za Turke očitno ne. Nazaj grede sta pred mano vozila rovokopač in kamionet tako hitro, da sem ju komaj sledil. Na prvem križišču sta mi pa itak ušla

Potem greva v narodni park Hatila Vadisi. Narodnemu parku se po turško reče milli parki in nikakor se ne morem otresti asociacije, da je to izraz za vojaški poligon. Pa ni. Preberem, da je cesta ozka in zahtevna. Ampak ni niti približno tako zoprna, kot ona prejšnja do spomenika. Se je pa splačalo narediti ovinek sem. Pokrajina je res divja. Na stekleni terasi nad prepadom narediva nekaj fotk, se nahraniva v prijetni restavraciji in po fotosešnu balzatnih skal odpraviva ob umetnem jezeru z ribjimi farmami v Hopo.

Nastaniva se v štirizvezdičnem hotelu v Hopi, ki je dražji in slabši, kot so podobni hoteli na celini. Tudi mesto samo je po zanemarjenosti precej podobno nekaterim vasem na vzhodu države - smeti so povsod. Po tem kriteriju bolj spominja na Makedonijo ali Grčijo, kot (mediteransko) Turčijo. Pa še piva nimajo za vsakim vogalom (no, res je, da je bolje, da ga danes še ne pijeja, a vseeno...).

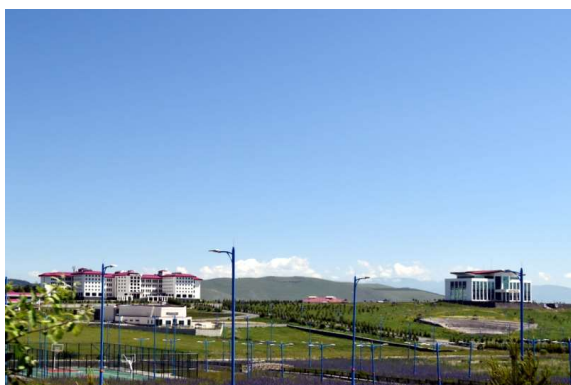

grad na Karsu; zanemarjena, umazana okolica; kakšna razlika med jugom ali zahodom TR

višina +2000nm, oljna repica šele sedaj krepko cveti

ogromna univerza Ardahan

danes je veliko ovc zapustilo ta svet; klanje kar tako na prostem

višina 2470nm, krav kolikor hočeš

živo zelena trava z gozdovi

Ataturk, največji spomenik

mesto Artvin

vožnja skozi kanjone

steklena terasa nad kanjonom

balzaltne skale

Hopa: en spomenik posvečen pevcu Kazim Koyuncu (aktivist), pogled iz razglednega stolpa na mesto in zvečer ognjemet na račun Kubran Bayrami

29. junij 2023, četrtek

Hopa - Trabzon, Turčija

Po zajtrku se odpeljeva atrakcijam nasproti. Prva je že kar na avtocesti proti Gruziji. Kamioni stojijo na voznem pasu od meje pa 20 km v notranjost Turčije. In to v obe smeri. Pa naj še kdo reče, da je na naših avtocestah gužva! Vidiva tudi slovenski kamion z uzbekistanskimi tablicami.

V Hamidiyah zavijeva z avtoceste v hribe. In ne samo midva. Vidi se, da so prazniki in Turki izkoriščajo lep praznični dan za izlete v naravo. Veliko se jih odloči za piknik. Včerajšnje žrtve se veselo (no, veselo za peke, ne za ovce) pečejo na res nešttevno mnogo roštiljih. Iz vsakega malo ravnega prostora, do kamor se lahko pripelje z avtom se kadi. In diši!

Vendar. Naju to ne gane (uradno, sic!) in strumno gledava proč (poskušava tudi vohati proč, pa ne znava) in se voziva po čudoviti pokrajini z neskončno slapovi in deročimi potoki. Pokrajina je podobna, kot na Norveškem, vključno s cestami. No, te tukaj so vseeno malo boljše. In vegetacija je lepša, bolj bujna.

Zil kale je en kup kamenja, stara trdnjava, ki je varovala karavanske poti starega veka. Je za videti, vendar nikakor v času Kurban bayrama. Stoječe kolone vozil na cesti in stoječe kolone pešcev na gradu. Na srečo (ne po pameti, ker je nimava nič o dogajanjih na praznične dni v Turčiji) sva v protifazi z ostalimi in se (relativno) dobro premikava po cesti in opazujeva nepregledne desetkilometrskostoječe kolone.

Če se sploh da ustaviti ob cesti, se ustaviva. Tudi pri lepih starih obokanih brveh preko rek. Vesna gre v ekspedicijo, jaz počakam v avtu. Za vsak slučaj, če ga bi bilo potrebno premakniti. In opazujem, kako si punce kupujejo (pravzaprav, večinoma jim to kupujejo fantje) okrasne trakove za v lase (ali pa preko rute, če jo nosijo). Vidim, da je to posel dneva, kolikor so jih prodali. Na koncu celo meniva, da je to morda povezano z verskim pomenom praznika (kot butare pri nas). No, ne veva, nisva se pozanimala.

Po Zil kale se odpraviva v narodni park Ayder (narodni park je tam, kjer parkira narod - vsaj tukaj je tako) in se čudiva naravi, še posebej tistemu delu, ki sliši na ime homo sapiens - da se mu ljubi stati v kolonah. Saj, narava je res lepa, a vendar... No, če malo pomislim, narava v Istri ni niti senca te tukaj, pa taisti homo sapiens čaka v še daljših kolonah, da pride tja. In nazaj. Vsak vikend.

Prilezeva (privoziva) na višino 1700 m nad morjem, skoraj v oblake, a naprej ne greva (čeprav se tja valijo kolone). Naprej vodi makadamska cesta in pogled je zamegljen. Ampak. Še pred prihodom v oblake sva pri snegu. Tri ali štiri metre ga je v višino (nekaj deset tudi v dolžino). In poletje je že.

Pavza v Rizah je kratka, a zanimiva. Splezava na vrh kozarca za čaj (z liftom), kupiva originalni orgazemski (no, organski) najboljši čaj na svetu (kot, da še ne bi bila na Šri lanki) in se nahraniva v up-market restavraciji za ceno ljubljanskega fast fooda. V središču proizvodnje čaja v Turčiji sva. Rize so kljub kratkemu postanku name naredile dober vtis. Nič svinjarije, vse je lepo urejeno. Spet smo nazaj v Turčiji.

Avtocesta ob Črnem morju ima večino časa tri pasove v vsako smer. Teoretično. Desni je v glavnem zaparkiran. Prebivalci teh avtomobilov se ali kopajo v morju ali pa ob avtocesti pečejo jagenjčke. Ali oboje. In potem pride na vrsto najpomembnejše. Če vsi tukaj parkirajo, zakaj ne bi še midva? Vesna si zaželi namočiti noge v Črnem morju. In jih. Do gležnjev. Tako, jutri se lahko mirne vesti odpraviva nazaj na Mediteran.

Prenočiva v Trabazonu, mestu velikosti Ljubljane. Za spanje si izbereva hotel tik ob liquor shopu z imenom last call. Spet pijeva pijačo, ki je do sedaj še nisva. Nikjer na svetu. Efes Summer Brew s podnapisom American Pale Ale. Dobra in zdrava zadeva je to! Zato, ker Vesni ni všeč, lahko vse popijem sam. Po navodilih onih tablet izpred nekaj dni: poleg pečenega mesa je nujna tudi dobra hidracija.

neskončna kolona čakajočih kamionov ; en SLO kamion je očitno bil prodan v Uzbekistan

Zil kale - dekleta imata okrancljane rute; nepopisna gužva na sam grad...

...iz grada pa čudovit pogled na bujne gozdove in v ozadju gore s snegom

veliko tovrstnih kamnitih mostov z velikim lokom; ta je bil kar strm in ograje

po treh dneh prisiljenega posta sva končno nekaj dobrega pojedla: hemsim mihlama(koruzna moka,sir in maslo), špinača z neko pšenico in začimbami, brancin v pomarančni omaki z zelenjavo, ovčca z zelenjavo...

...in takole zraven znamenitosti,ali kar na parkingu ali kar tako ob cesti....skratka celo pot ob parku roštilji ali pa že pripravljeno hrano ...

visoki kupi snega, za primerjavo kako majhen je človek poleg

toliko rafting postojank na kupu pa še nisem nikjer videla kot v tem parku ... da ne govorim o zipline, nešteto jih je bilo ...sicer pa , tudi turkov je preko 80mio ...gledam skozi SLO oči glede količine :)

del čudovitih fotografij razstavljenih v Rize (čaj bazar) ,kozarčku za čaj ;nekatero fotke naprodaj tudi za 3.000 dolarjev

Rize=kozarček za čaj,notri pa razstava fotografij,kino predstava (zaenkrat le v TR), na vrhu pa razgledna plošča

Rize=urejene hiške s privezom za čolne; tovrstnih variant je bilo videti od Hope dalje, vendar meni manj urejene

no, pa sem stopila v Črno morje, zelo toplo, mamljivo za kopanje pa meni nič kaj dosti

30. junij 2023, petek

Trabzon - Kemaliye, Turčija

Jutro je oblačno, pripravlja se k nevihti. Najprej na ogled Svete Modrosti, mošeje Ayasofia. Razočaranje. Izredno slabo ohranjena cerkev, spremenjena v mošejo. Ravno sva si jo ogledala, prebrala o cerkvi, kar za prebrati je, ko so se začele pojavljati prve kapljice. Ogled ostalih znamenitosti v Trabzonu torej odpade.

Odpeljeva se na ogled samostana Sumela. Vse bolj dežuje in pred samostanom je že močan nalive. In neskončna gužva. Kilometrski kolona za plačilo vstopnine nama vzame vsaj pol ure. Notri je še huje. Lije, kot iz škafe, popolnoma premočeni ljudje v koloni stopicljajo po potokih vode. Spogledava se, obrneva avto in se odpeljeva, četudi imava kupljeni vstopnici (za 60 centov). Vesno je k temu prepričal nalive, mene gužva. Takih samostanov, kot je ta, sva pa itak v življenju videla že nešteto. In res ni potrebno, da pri najinih letih hodiva kot ovce v koloni.

Raje si ogledava atrakcijo, ki je še ni videlo veliko ljudi. Obstaja še le dva meseca. In je popolnoma odporna proti dežju. Pod prelazom Zigana je zgrajen dvocevni cestni predor s skupno dolžino 29 km. Preberava, da je to trenutno najdaljši evropski cestni predor. Če tako piše, potem že mora biti res. Ne glede na to, da se nahaja v Aziji... Vsekakor je pa res, da ima za popestritev monotone vožnje in zbivanja strahu pred tunelsko klavstrofobijo nekaj odsekov, osvetljenih modrimi lučmi. Zanimivo.

Tukaj sva se torej visokemu prelazu izognila pod zemljo, dva naslednja, oba visoka preko 2000 m, sta naju še čakala. Pod enim že vrtajo. In tudi kasneje nisva vozila ravno po nižinah. Nekajkrat sva se vzpela nad 1500 m in spustila (malo) pod 1000 m. Nekajkrat pomeni tri ali štirikrat. Pokrajina je hribovita s kanjoni in reko Evfrat v njih. Reka teče skozi kanjon, za cesto ni prostora. Cesta se vije preko prelazov.

Okolica je barvita zaradi raznobarnih kamnin. Sliko zaokrožijo še s snegom okrašeni vrhovi v ozadju. Nekateri to imenujejo Mavrične doline. Lepo. Za moje oči celo čudovito. Na vsak način pa precej drugače, kot sem navajen. Enotna sva si, da je ta vtis več vreden, kot vsi ogledani gradovi do sedaj.

Ob enem izmed Evfratovih kanjonov se ustaviva, povečerjava in prespiva. Kemaliye spominja na odročno gorsko vasico v ozki dolini nekje v osrčju Alp. Vse, ampak res vse, je zgrajeno na strmih bregu.

Jutri je na sporedu vožnja po eni najbolj nevarnih kamnitih cest na svetu. Cesti, speljani po Temnem kanjonu. Kako to izgleda bova izvedela jutri. Če preživiva...

Ayasofia, sedaj malce drugače zaključek stolpa kot je bil v originalu

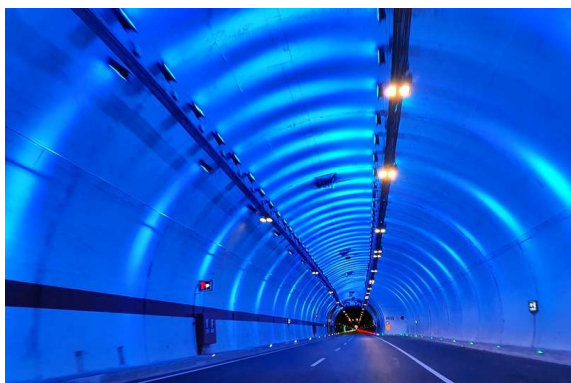
freske v mošiji so zelo slabo ohranjene a to ne ovira obiskovalcev pri ustvarjanju selfijev, še bolj zanimivo je ...

Ayasofia

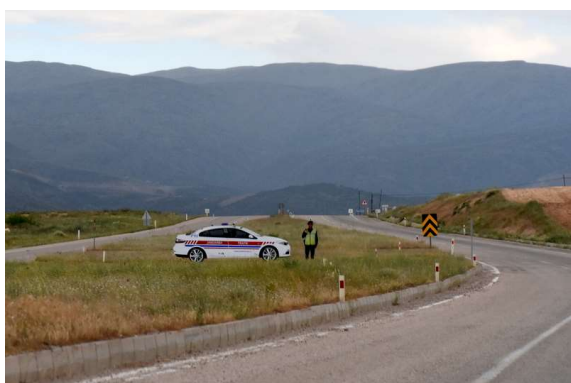
Trabzon lepo urejen

tunnel odprt šele pred dvema meseci ima modre cone kar še nisem videla..

po hribih vse cveti, a ta modra barva je najbolj izstopala, zgedala kot sivka od daleč

tovrstna opozorila so po celi Turčiji, od daleč zgedajo kot pravi

kanjon pri kanjonu

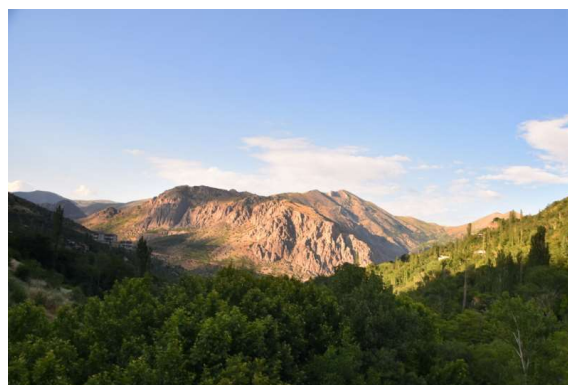
Keman

žitna polja nenavadne oblike

mavrične barve pokrajine

danes bova namesto klima naprave poslušala žuborenje reke, ki je pod hotelom, prijetna zelena okolica s pogledom na gore